

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Iózsef kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 105. sz. 1943. május 11 kedd

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Rendelet a textilárak kiszolgáltatásának korlátozásáról

A közellátási miniszter rendeletet adott ki a textilárak kiszolgáltatásának korlátozásáról.
A rendelet értelmében a közvelen fogyasztó ez év január 1. és december 31. közötti időben az alább felsorolt textilárakból a vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett legfeljebb a következő mennyiséget szerezhetheti be:

Felöltő vagy kabát, kivéve a ballon-, vihar- és esőkabátot: férfi 1, nő 1, gyermek 2—14 évig 1 darab.
Felső ruha gyapjúipari jellegű szövetből, pamut-, len- és kenderipari jellegű férfi felső ruházati anyagból: férfi 2, nő 1, gyermek 1.
Felső ruha egyéb anyagból

(műselyem, stb.) nő 2, gyermek 2.
Védő munkaruha: férfi 2, nő 2, gyermek 1.
Alsó ruha, ing, nadrág, kombiné, a kötött-hurkoló anyagok kivételével: férfi 2, nő 2, gyermek 2.
Női harisnya műselyemből,

vagy ezek keverékéből 9 darab.
Egyéb harisnya, zokni, a bokafix kivételével: férfi 6, nő 3, gyermek 6 pár.
A fogyasztó ezek helyett a kész ruházati cikkekhez megfelelő mennyiségben beszerezheti az ezek mennyiségéhez megfelelő szükséges anyagokat is, a

megjelölt mennyiségnél több kész ruházati cikket azonban az iparos a vevő által hozott anyagból sem készíthet.
Annak a fogyasztónak aki valamely textiláruból a megszabott mennyiséget már beszerezte, ilyen textilárut kiszolgáltatni nem szabad.

Harc Tunéziában az utolsó töltényig...

Bizertától délre az ellenséges túlerő nyomása folytán a hősi ellenállás megtört, Tunisztól délkeletre és a déli szakaszon még folyik a harc
Elkeseredett ellenállás a sün-állásokban

A szovjet elleni fronton nagy események vannak készülöben — Mannerheim tábornagy visszatért Finnországba — Papan a török államelnöknél

A tunéziai kemény harcok utolsó fejezetét zajlanak le. Mint a német hadijelentés vasárnap közölte, a német-olasz csapatok szombatán is hősi ellenállást tanúsítottak a minden oldalról nagy számbeli fölényben levő erőkkel támadó ellenséggel szemben. A Bizertától délre fekvő térségben több harci csoport példás kötelességteljesítéssel az utolsó töltényig tartotta állásait. Tuniszban harcoló tengelyes csapatok súlyos utcai harcok után a kapott parancsok megfelelően visszavonultak a városoktól délkeletre fekvő állásokba.

A hétfőn kiadott német hadijelentés, mely a vasárnapi eseményekről szól, közli: Bizertától délre fekvő térségben ismét nagy fölényben levő ellenséges erők támadtak az ellenálló tengelyes csapatokra, melyek az utolsó töltényig harcoltak. Az utolsó töltény kilövése után a hősi ellenállás végül is megtört. Tunisztól délkeletre és az arevonál déli szakaszán további elkeseredett harcok folynak. Az itt álló tengelyes csapatok már csak inkább a zászló becsületéért harcolnak, mert a nagy támaszpontok elvesztése után küzdelmük elszigetelt.

Tunisz városa — egyes jelentések szerint — romhalmazzá vált az utcai harcokban. A könnyű építkezési modorban épült tuniszi házakat az angolszások nehéz tankjai legázolták.

Berlinben a tunéziai katonai helyzetéről az az értesülés, hogy Bizerta és Tunisz között álló német-olasz csapatok hősi ellenállása az angol-amerikai erők túlerője folytán végleg megtört. A német-olasz fegyvertársak az utolsó töltényig ellenálltak. Most már csak egy nagyobb német-olasz harci csoport tartja magát a Tunisztól délkeletre levő térségben. Ennek az arevonala egy nagy háromszög alakjában az északkeleti tengerparttól a

zaghuani hegyvidékig húzódik, azután tovább a déli arevonál régi állásába az Enfidaville melletti tengerpartig. E nagy háromszög előtt még van néhány harcra képes sündisznóállás és mozgékony ellenállási fészkek, amelyek továbbra is elkeseredett ellenállást fejtenek ki.

1:10

Gayda a „Voce d'Italia”-ban rámutat arra, hogy a tengelyes csapatok Tunéziában milyen nagy ellenséges fölényrel találják magukat szemben. A tengelyes erők az utóbbi időben úgy aránylottak az ellenséges erőkhez emberben és anyagban, mint 1:10. Annál bámulatraméltóbb tehát, hogy mégis hat hónapon át fel tudták tartóztatni az ellenséget.

— A Földközi tengeri háború most új szakaszába lép, de az olasz nemzet el van szánva arra, hogy hajthatatlanul tovább folytatja a harcot a végső győzelemig. Az afrikai csata befejezése még bizonyos könnyítéseket is jelent a tengelyhatalmak számára. Olaszország most jobban tudja összpontosítani erőit, jobban tud takarékoskodni fegyverével és hadianyaggal, melyek nincsenek kitéve az elsüllyesztésnek, valamint jobban össze tudja szedni erőit a légi és tengeri hadműveletekre — írja Gayda, az ismert publicista.

KÖVETKEZTETÉSEK

Gayda megállapítja, hogy bár az afrikai háború még nem fejeződött be és a tengelyes csapatok a megmaradt arevonalszakaszokon még szívósan küzdenek, bizonyos következtetéseket már lehet vonni a multira és a háború jövő szakaszára vonatkozólag.

1. Az olasz, majd az olasz és német ellenállásnak három éven keresztül sikerült az angolszás

hatalmakat Európán kívül, az afrikai harctéren lekötni.

2. Ez alatt a három év alatt az olasz nép és a vele szövetséges népek ellenálló ereje semmivel sem csökkent. Bizonyítja ezt az is, hogy az angolszások most városok, valamint kórházak és kórházhajók bombázására térnek át és robbanó töltőanyagokat dobálnak le, hogy megtörjék ezt a szilárd ellenállást.

3. Ebben a hosszú és kemény harcban Olaszország lényegesen kevesebb katonával és hadieszközzel rendelkezik, mint az ellenséges. Az olasz csapatok mégis sohasem hátráltak meg mindaddig, amíg az arány csak 5:1-höz maradt. A tuniszi csata utolsó szakaszán azonban ez az arány hadieszközökben 40:1, harcokocsikban 20:1 volt az ellenség javára.

Az angolszások légi ereje 5000 repülőgépre emelkedett a számban jóval kisebb tengelyerőkkel szemben.

Az angolszások háborújának most Európára kellene áttolódnia, a háború súlypontja azonban a Földközi tenger marad. Ott azonban minden tekintetben jobban felhasználhatók Olaszországnak az anyaország területén összpontosított erők és a tengely számbeli fölényben lévő hadereje hatalmas védőművekre támaszkodik és az utánpótlás belső útvonalakon történik. Az angolszásoknak ezzel szemben meg kell oldaniuk a tengeri szállítás kérdését. Számolniuk kell azzal, hogy a tengely egészen más esélyrel veszi fel a harcot Európa területén, mint Afrikában. E mellett egyre nagyobb gondot okoz az angolszásoknak a tengerpartjárótámadások miatti a hajótér kérdése is.

— A háború ez új fejezetének kezdetén — állapítja meg végül Gayda — a tengelyhatalmaknak megvan az okuk arra, hogy térítés nyugalmat és elszánt

akarattal nézzenek az események új alakulása elé.

PARANCSSZERÜEN TÖRTÉNT MEG TUNISZ FELADÁSA

A hétfői német hadijelentés kiegészítéseképpen a Német Távirati Iroda a következőkről értesül:

Tunisz városának feladása után, amely a város és a kikötő valamennyi hadifontosságú berendezésének elpusztítása után parancsszerűen és teljes rendben zajlott le, a tengelyhatalmak csapatai azekba az állásokba vonultak vissza, melyek a déli arevonál védelmi állásaihoz közvetlenül esatlakozva széles ívben elzárják Cap-Bon felszigetét és erőteljes, kemény elhárító harcot folytatnak a brit kötelékekkel.

Berlinben hangoztatják, hogy London Hamamet elfoglalásáról vasárnapi kiadott híre nem telet meg a valóságnak.

Von Manteuffel tábornok, a Tuniszban harcoló egyik hadosztály parancsnoka, akitől az angolok azt jelentettek, hogy fogságba esett, az északafrikai harcokban szerzett sebesülése következtében már hosszabb ideje az egyik német kórházban tartózkodik.

MI LESZ A KELETI FRONTON?

Az afrikai epizód rövidesen lezárul — hangoztatják Berlinben — s a délről és nyugatról megerősített Európa fölényes nyugalommal várja az angolszások inváziós kísérletét. Az érdeklődés nem is ebben az irányban, hanem kelet felé fordul, mert mindenki tudja, hogy keleten sorsdöntő jelentőségű események vannak készülöben.

De hogy hol és mikor kezdődik a németek nagyszabású offenzívája, azt senki nem tudja. Mindenki már bizonyos közöny-

nyel olvassa a kubáni hírdő elen makacsul ismétlődő, de mindig kudarcra elvezető szovjet támadásokról szóló jelentéseket. Tisztában vannak azzal, hogy a szovjet újabb erőfeszítései is eredménytelenek maradnak. Hogy keleten nagyszabású akció van készülöben, azt a két jelenlévő lehet követelni: az erősen felfokozott német légi tevékenységből és Leningrád rénszeres bombázásából.

PAPAN

A TÖRÖK ÁLLAMELNÖKNEL
Ankarában hivatalosan közölték, Franz von Papan török országú nagykövetelet pénteken fogadta Inönü török államelnöki sági elnök.

Az elnök és a német nagykövet megbeszélésén jelen volt Menemencoglu török külügyminiszter is. A megbeszélések tárgyáról semmit sem közölnek.

MANNERHEIM TÁBORNAGY VISSZATÁRT FINNORSZÁGBA

Mannerheim tábornagy svájci üdüléséről visszaérkezett Finnországba. Az utat külön repülőgépen zavartalanul tette meg. Helsinkiben úgy tudják, hogy a tábornagy rövidesen visszatér főhadiszállására. — Majdnem négyheti svájci üdülése alatt ugyanis visszanyerte teljes egészségét. Mannerheim tábornagyot útjára szárnysegédje és kezelőorvosa kísérte el. Finnországban nagy meglepetést keltett a tábornagy visszatérése.

A FINN-AMERIKAI DIPLOMATICAI KAPCSOLATOK

kérdése továbbra is nyitott kérdés — mondják mértékadó hely-

TOKES FOTO
MŰVÉSZI KÉPET KÉSZÍT

Szükség esetén az azokkal járó fellövésnél, légzési zavaroknál, szívdobogásnál, szédülésnél és túlzottan magasnak érzett vérnyomásnál a beütések között egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar rendbehozza, a gyomorfeszítést előmozdítja, a vérkeringést felhívítja a tiszta lejt és nyugodt alvást teremt. Kérdezzé meg orvosát.

sínki körökben. Finn részről semmit sem tudnak arról a nemzetközi körökben elért hírről, amely szerint az ügyben átírdaltó megoldást találtak. Ez abban állna, hogy a helsinki amerikai követséget megszüntetnék ugyan, de a képviselőket egy szomszédos országból tovább vezetnék.

A LENGYEL-SZOVJET VISZÁLY ALAKULÁSÁBAN

Aj tényező került fel — jelentik Berlinből, Moszkva bejelentette egy lengyel önkéntes hadosztály felállítását, amely a vörös hadsereg soraiban küzd. Berlin ebben a tényben a bolsevista beszélgárgas újabb eszközt látja. Az úgynevezett lengyel hadosztály nem más, mint a vörös hadsereg előőrese abban az országban, amely felé Moszkva már kinyújtotta kezét. Ebben az összefüggésben Berlin politikai körök figyelemfelhívóan találják azt a körülményt is, hogy Moszkva éppen most rendezett pánszláv értekezletet és Roosevelthez intézett levélben fejezte ki szíveskedésüként, hogy Moszkva előre feltételezi Roosevelt beleegyezését az Európa többi részére ellen irányuló szovjet terjeszkedési törekvésekhez.

OLASZ TILTAKOZÁS AZ USA-NÁL

Az olasz kormány a svájci kormány útján erősen tiltakozott az Egyesült Államok kormányánál az amerikai repülőgépek az olasz kórházakhoz ellen intézett támadása miatt. Az olasz tiltakozó jegyzék rámutat arra, hogy az amerikai repülőgépek támadása az 1907. évi genfi egyezménybe ütközik és sérti az emberiség alapelveit.

ANTONESCU MARSALL,

román államvezető nyilatkozott a „Tempo” című olasz lap hasábjain. Nem a kudarcra hanem a győzelemre, vagy legalább a megmenekülésre teszem fel a kártyát. Közölte még Antonescu, hogy egész Romániát minden nyersanyag- és embertartalékaival együtt harcra állította, továbbá, hogy Románia a foglyokkal együtt félmillió embert veszített ebben a háborúban. A hadsereget — mondotta — az oroszok ellen vezetem, nagyon jól tudva, hogy más, különleges körülmények és sajnálatos propaganda felváltva égetővé és feszültté vált problémák is vannak szövegben, olyan problémák, amelyeknek csak a győzelem esetén lesz értelme.

FRANCO TÁBORNOK.

A spanyol államfő, ki bejárja Spanyolország déli vidékeit, tegnap Almeida város képviselői előtt beszédet mondott. Az a lelkesedés — mondotta a többiek között Franco — amelyet Spanyolország déli részében tett, utazásomon munkásaink és ifjú-

Apolló filmszínház
Előadások 1/4, 1/6 és 1/8 órákor.
Karády Katalin, Hajmássy Miklós, Senyel Vera, Mihályi Ernő, Vizváry Mariska, Kerlész Dezső együttese: **CSALÓDÁS**
A férfi és a nő legfájdalmasabb élményeinek filmregénye filmen.

ságaik körében mindenütt tapasztaltam, bizonyosság rá, milyen szoros a kapcsolat a nemzet és az államfő között. Ez a lelkesedés válasz azoknak a gyűlöletére, akik a templomokat lerombolták, a házakat kirabolták, műkincseket elloptak és akik a kommunista sajtókból és szabdközműves páholyokból szármagották meg Spanyolországot, a nemzeti győzelemnek külpolitikájára nem változott. A kommunizmus arra vár, hogy learassa a gyűlölet és bosszú rettenetes természetét. A szovjet barbárság európai ellensége arra vár, hogy kiéhezett vadállatként rávesse magát az európai műveltségre és mindent megsemmisítsen, ami Spanyolországnak kedves és értékes. Spanyolország összeforrva és megerősödve áll készen a né-

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német vörös főparancsnoksága közli: A kubáni hadifőnök a bolsevistáknak okozott súlyos veszteségek mellett vasárnap is megküldött a szovjetnek nagy erővel heves tüzérségi előkészítés után, valamint nagy páncélos és légi támogatással végrehajtott áttörési kísérleteit. A keleti harcot többi részén, csak szórványos helyi harcselekmények voltak. A légi haderő harcokévélei állandóan beavatkoztak a Kuban hadifőnök a hadsereg elhárító harcába és Temur-

Északafrikában és Földközi-tengeren

A Szicília ellen támadó ellenséges repülőgépek közül huszonegyet lelőttek. A német vörös főparancsnoksága közli: Bizertától délre fekvő térségben az ellenség jelentős légi kötelékektől támogatott nagy számbeli fölényben lévő újabb páncélos erőket vetett harcba, az ott utolsó töltényig harcoló csapataink ellen. Az utolsó töltény kilövése után vitez katonáink hősiesség ellenállása megtört. A Tuniszról délkeletre fekvő térségben és az arconval dőli szakaszán további elkecsereedett harcok folytak. Az ellenség ismételt súlyos támadásait nagy veszteséget okozva visszavertük. Nehéz német harci repülőgépek Bone kikötő vidéke ellen éjszakai támadásokat intéztek. Nagy tüzeket okoztak a repülőtereken és hajókon.

Az ellenséges légi erőknek Szicília ellen intézett támadásai során német és olasz vadászpilóták és léghajózási gépek megsemmisítettek 21 angol-északamerikai repülőgépet. Légi harcokban három vadászpilótát elvesztett. (MTI) Az olasz főhadiszállás közleménye: Elzertától délkeletre az ellenség újabb páncélos egységek tömeges harcbevetésével és hatalmas légi alakulatok támogatása mellett vasárnap is folytatta támadását az olasz-német

erők ellen. Az arconval ezen szakaszán vitézül küzdő olasz-német csapatok elszántan harcoltak, de amikor a küzdelemben minden erejük kimerült, amikor már nem volt többé harcra képes ágyújuk és harcokészítjük és amikor minden löszerejük kimerült, az ellenséges erők lehengerelő tömegével szemben, végül is kénytelenek voltak ellenállásukat beszüntetni. A déli arconvalon a 8. brit hadseregnek rendkívül heves tüzérségi előkészítés után indított ismételt támadásait a tengelycsapatok visszaverték, miközben az ellenségnek emberben s anyagban nagy veszteségeket okoztak. A légvédelmi ütegek 5 repülőgépet lelőttek. Az ellenség negymotoros bombázó alakulatai bombákat vetettek Palermo, Marsala, Messina, Reggio di Calabria, Licata és Pantelleria vidékére. A bombázók súlyos károkat Palermóban, kevésbé jelentőseket a többi helységeken. Az áldozatok számbavétele még folyik. A támadógépek közül 21 elpusztult. Ezek közül 8-at olasz vadászok, 7-et német vadászok, 6-ot pedig a légvédelmi ütegek lőttek le. (MTI)

Olasz veszteséglista áprilisről

Róma, május 10. (MTI) Az olasz lapok közlik a hadseregparancsnoksága által közzétett veszteséglistát az olasz hadseregnek április hónapban szenvedett veszteségéről. A hadsereg és a milícia veszteségei Észak-Afrikában 609 halott, 1870 sebesült, 4560 eltűnt.

Vígyszínház mozgó
Ma 5 és 7 órákor utoljára a legszellemesebb és legkacagatóbb magyar film: **Kádár Kontra Kerekes**
Főszereplők: Tolnay Klári, Szilassy, Mály Gerő, Vaszary Piri.

pek vizsgálva közepette és kész elviseelni majd minden megpróbáltatást, amelyet a sors Spanyolországra fog róni — mondotta Franco tábornok.

ÉSZAKIORSZÁGBAN

Dr. Brassil Brooke vezetése alatt új kormány alakult, amely nem az észak-ír nép megbízottaliból tevődik össze, hanem a brit kormány embereiből, jelenti a NTI. Az új miniszterelnök az ottavai értekezleten tünt fel a hírek szerint Brooke megbízatását Churchillnek köszönheti, akinek viszont megígérte, hogy bevezeti az általános katonai kötelezettséget Észak-Írországban, lehetővé teszi, hogy észak-ír munkásokat a brit hadilipar szolgálatára kényszerítsenek és megengedi, hogy a brit hadsereg számára újoncokat toborozzanak.

Roosevelt nyolcpontos „béketerve”

Genf, május 10. (NTI): Forrest Davis, aki ki-bejár a Fehér Házból, közölte a Roosevelt háborúutáni terveiről Davis „legfelsőbb helyről” állítólag értesült egy nyolc pontból álló béketervről, amelyet — mint mondotta — természetesen a mostani viszonyoknak megfelelően esetleg módosítanak majd.

Davis szerint Roosevelt háború utáni tervében szerepelnek „békében a légitámadások a tengely hatalmak ellen, ha azok moccan-ni mernének”, továbbá a katonai karhatalom, sőt lehetőleg a kereskedelmi és hadihajóhad korlátozása is. Roosevelt célja „megszabadulás a félelemtől”, mint-hogy azonban a békét rendőri felügyelet nélkül nem lehet fenntartani, valószerűleg nehezen lehet majd gazdasági megállapodásokat is elérni.

Ellenzi továbbá Roosevelt a Népszövetség újra való felállítását, valamint Genfnek a Népszövetség székhelyéül való kijelölését, mert ez a név kapcsolatban van a Népszövetség kudarcával. Roosevelt a Népszövetségnek csak három intézményét kívánja fenntartani: 1. a népszavazást valamely vitás terület szuverenitásának megállapítására, kéthar-

Ostromállapot Hollandiában

Bern, május 10. A svájci lapok jelentése szerint Hollandiában ostromállapot lépett életbe. Az erre vonatkozó rendelkezés kimondja, hogy öt személynél

Újabb merénylet Szófiában

Szófia, május 10. (MTI) A hétfőn reggel 6 óra 25 perckor Szófiában történt merénylet áldozata Janacskov, a légvédelmi egyesülés tagja. Egy férfi és egy nő becsengtet a lakásába és mikor Janacskov ajtót nyitott, a férfi háromszor rálőtt. Két golyó súlyosan megsértette a nyakán, úgyhogy kórházba kellett szállítani. A tettesek megkísérelték a menekülést, a fiatal nő azonban azonnal elfogták, míg társa egy 18—20 éves fiatalember több utcán át futott. A ház lakói az utcai járőrökkel üldözve vették, míg végre egy tisz két revolver-

Bulgária és Törökország közötti szünettel a telefonösszeköttetés

Egyelőre lehetetlen Törökországból Bulgárián át távbeszélőösszeköttetésbe lépni Európával — írja a „Die Tat” ankarai értesülés alapján.

Bolgár-román lakosságcsere

Zágráb, május 10. (MTI): A belgrádi Donazeltung szófia tudósítója szerint a bolgár sajtó foglalkozik a bolgár-román lakosságcserevel. A román állampolgárságú bolgárok és a bolgár állampolgárságú románok átköltözésének határidejét november 1-ig elhalasztják. Az átköltözés minden kényszerből mentes és az átköltözőket az állam kártalanítja.

Változások az élelmiszer adagolásban Németországban

Berlin, május 10. (NTI): A birodalmi hivatalos közleményben most kibocsátott rendelet alapján 1943 május 31-től kezdve heti 100 grammal kevesebb a hús és húsfűszer adagja személyenként. Az éjszakai, valamint nehéz testi munkások pótejadagja változatlan marad. Az elmaradt heti 100 gramm hús tápértékének kiegyenlítésére négy hetenként, vagyis ellátási időszakonként a zsír-

Hungária Filmszínház
A legkacagatóbb magyar burleszk: **Legény a gáton**
Főszereplők: Petheš F., Vaszary, Juhász, Hajmássy, Makláry, Csikós R., Petheš S.
Előadások: 5 és 7 órákor.

Ostromállapot Hollandiában

több ember gyülekezése szabad ég alatt tilos. A zárórát esti 20 órában állapították meg és megiltották a szeszitalok árusítását.

Újabb merénylet Szófiában

lövessel leterítette. A merénylet a bal vállán súlyos sebet kapott. A merénylet és társnőjét a rendőrségre vitték, ahol nyomban kihallgatták őket. A rendőrség nyomozást indított a bűntársak kézrekerítésére, ezeknek azonban sikerült eltűnniük.

A merénylet nevét egyelőre még nem közölték, mindössze annyit vált köztudomássá, hogy a merényletnek sok lövész volt, amit már nem tudott használni. A körülményből ítélve úgy látszik, hogy annak a kommunista körpontonak a műveletéről van szó, amely irányította a merényleteket.

Bulgária és Törökország közötti szünettel a telefonösszeköttetés

Egyelőre lehetetlen Törökországból Bulgárián át távbeszélőösszeköttetésbe lépni Európával — írja a „Die Tat” ankarai értesülés alapján.

Bolgár-román lakosságcsere

Zágráb, május 10. (MTI): A belgrádi Donazeltung szófia tudósítója szerint a bolgár sajtó foglalkozik a bolgár-román lakosságcserevel. A román állampolgárságú bolgárok és a bolgár állampolgárságú románok átköltözésének határidejét november 1-ig elhalasztják. Az átköltözés minden kényszerből mentes és az átköltözőket az állam kártalanítja.

Változások az élelmiszer adagolásban Németországban

Berlin, május 10. (NTI): A birodalmi hivatalos közleményben most kibocsátott rendelet alapján 1943 május 31-től kezdve heti 100 grammal kevesebb a hús és húsfűszer adagja személyenként. Az éjszakai, valamint nehéz testi munkások pótejadagja változatlan marad. Az elmaradt heti 100 gramm hús tápértékének kiegyenlítésére négy hetenként, vagyis ellátási időszakonként a zsír-

Tasnádi Nagy András Bécsben megnyitotta a magyar festőművészek kiállítását

Bécs, május 10. Tasnádi Nagy András a képviselőház elnöke, szombaton Bécsbe érkezett, hogy mint a magyar-német társaság elnöke, magyar részről megnyissa a magyar festőművészek bécsi kiállítását. Vasárnap délelőtt került sor a német-magyar társaság rendezésében bemutatásra kerülő „A jelenkori magyar festészet” c. kiállítás megnyitására.

A hatalmas reprezentatív magyar kiállítás a Belvedere palotájában gyönyörű teremben nyílt meg. A bécsi filharmoniai vonósnégyes nagy tetszéssel fogadott zeneszáma után Tasnádi Nagy András mondott megnyitó beszédet. Ezután Glaise Horstenau altábornagy, a német-magyar társaság elnöke emelkedett szószékre.

A most folyó nagy küzdelemben jó jelnek tekintjük azt, mondotta, hogy Németország és Magyarország közös harcának idején meg lehet rendezni ezt a kiállítást, mely jelképe a magyar-német bajtársaságnak és közöségnek. E közösségről szólvá beszéde további során kegyetlen szavakkal emlékeztet meg az oroszok a német-magyar hősökről, akik a Don, Donec és Dnyepert partján közösen ontották véruket. E szavaknál a közönség néma felállással adózott a két nép hősei emlékének.

Vasárnap délelőtt Rohan Károly herceg villásreggelit adott, melyen melegenhangú köszönetet mondott. A köszöntőre Tasnádi Nagy András válaszolt.

Országos mozgalom indul Hajdú megyéből, hogy a föld a gazdák kezén maradjon

A hajdúmegyei és debreceni zsidóbirtokokat kizárólag itteni földművelőknek akarják juttatni

Szilassy László főispán elnökösevel tegnap tartotta meg Hajdú megye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését. Az alispáni jelentés elfogadása után a szakjelentésekre került sor és ennek kapcsán vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő beszámolt a mezőgazdasági helyzetéről.

Vitéz Kovássy Lajos elmondta, hogy a tavaszi vetési munkálatok egész idő alatt zavartalanul voltak folytathatók. Csapadékok az elmúlt hónap alatt alig voltak, ami úgy az őszi, mint a tavaszi vetések fejlődését rendkívül hátrányosan befolyásolta. Az őszi vetések lassan indultak számba, bokrosodásuk gyenge és több helyen sárgulni kezdenek. Különösen gyengén indultak homokos területeken az őszi rozso, hol még szelverések is fordultak elő. A tavaszi gabonavetések, különösen a későiek lassan indultak számba, bokrosodásuk gyenge és több helyen sárgulni kezdenek. Különösen gyengén indultak homokos területeken az őszi rozso, hol még szelverések is fordultak elő. A tavaszi gabonavetések, különösen a későiek lassan és egyenetlenül keltek sok esetben elvetett kapásnövények is. A repevetéseken több helyen bolhakar mutakozott, sőt a hónap végén a bolhakar már az olajlevesben is fellépett. Idejében történt permetezéssel a gazdák ezen kártétel ellen eredményesen tudtak védekezni, ott azonban, ahol a védekezést nem hajtották végre, előfordulhat, hogy rovarkár miatt, a vetést ki kell szántani.

A burgonya vetése a hónap folyamán befejezést nyert, ugyancsak majdnem egészben el lettek vetve a kukoricák is. A dohányपालánták a melegágyakban jól fejlődtek, már a hónap első felében gyakran előforduló északi fagyok ellen védeni kellett őket. Az évelő szántóföldi szálaktakarmányok, lucerna, lóhere, a száraz időjárás miatt ugyancsak lassan indultak meg. Végül a bizottság örömmel vette tudomásul, hogy az utóbbi napokban Hajdú megye területén 46-48 milliméternyi eső hullott és ez nagymértékben elősegítette az őszi vetések fejlődését.

A jelentéshez Ludány Miklós szólt elsőnek. Két kérdést vetett fel: a földbirtokvásárlások és a jogszeg beszüntetése ügyét. Előolvastott egy cikket, mely arról ad hírt, hogy Borbély-Macskóy Emil borsodi főispán szót emelt az ellen, hogy az új gazdaságok rávetik magukat a 20 holdnál nagyobb zsidóbirtokokra. Tiltakozik az ellen, hogy az "Aladároknak" kezébe kerüljön a föld. Ezt a machinációt Borsod megye területén minden eszközzel megakadályozza.

Szerintem — folytatta Ludány — ez a birtokvásárlási düh nemcsak a zsidó birtokokra veti rá magát. A földdel eddig nem foglalkozó, a redlős értéket messze meghaladó árakat ígérnek a falvakon a földért. A gazdák ezzel az árral nem tudják a versenyt felvenni, mert hiszen ők három év óta drótykört szenvedtek. Ennek a vásárlási láznak az lesz a következménye, hogy a föld megint kicsúszik a gazdák kezéből. Szeretném tudni, hány hold föld jutott már nem gyakorlati gazda kezébe Hajdú megyében. Nádudvarnak 30.000 holdja van, ebből 1500 holdat vásárltak a nagyvárosiak, a pestiek. A gazdaközön Nádudvaron nyugodtabban

tekint a dolgokat, mert ott a rosszabb földet adták el. Az eladó gazdák adósságaikat akarják ilyen módon kifizetni. A magas árak miatt azonban most már a tényleges gazdák nem tudnak földet vásárolni. Abban reménykednek az eladó gazdák, hogy ezeket a birtokvásárlásokat később majd háborús szerződéseknek tekintik és a háború után a régi tulajdonosok visszakaphatják földjüket, mert figyelembe fogják venni, hogy most adósságaik miatt voltak kénytelenek eladni földjüket. Azért is gátat kell vetni ezeknek a városiak részéről történő földvásárlásoknak, mert a megijedt pesti urak defetizmust keltenek a nyugodt vidéki emberekben. Kérem, hogy a jóváhagyások gyorsabban történjenek, mert a városiak eladják a földjüket, mire a jóváhagyás megérkezik és végre a pénzüket megkapják, akkor tűnik ki, hogy ugyanaz a föld már sokkal többet ér, nekik viszont meg kell elégedniük a kikötött árral.

Ludány Miklós ezután az aliatvásárlások körüli visszahátréplést teszi szóvá. Az állatbeszolgáltatások körül igazságos és egyenlő elbánást kér mindenki számára.

Uzonyi György szólalt fel meg a kérdésben: A Hajdúságban is nagy földinség van, magas árakat fizetnek a földért. Az Országos Földhitelintézet a zsidóbirtokokat ahelyett, hogy a gazdák adná bérbe, maga kezeli.

Rásó István alispán: Ez igaz! Uzonyi: Az volna celszerű, ha gazdákna, vagy gazda szövetkezeteknek adnák ki a földet, mert maris azt kérdezik, hogy azért vettek el a zsidóktól a földjüket, hogy a bank uljon bele. Rásó István alispán: A jobb földébe ül bele.

Uzonyi: Természetes, hogy csak a jobbakra, a rosszabbakat átadja. A Hajdúságban és Debrecenben tucatsszámra vannak gazdasági akadémiát végzett, arany- és ezüstkalászos gazdák, akik a többtermelési szempontnak eleget tudnak tenni, nincs veszedelem, hogy visszaesés történik, meg van a jóságállománya, akarják és várják ezeket a birtokokat, de nem nagyon kapnak beörlük. Tegnap hiteltel forrásból hallottam, hogy az egyik hajdúmegyei zsidó birtokba, amely az OFI kezébe került, egy pesti ur akar beletúlni, olyan ember, akinek a gazdalkodáshoz semmi köze, de meglehetősen magas hivatali állása van. Nem tudom, igaz-e ez a hír, de hajlandó vagyok feltételezni. Majd a főispán úrral közlöm, hogy kiról van szó. Az ilyen eljárás mérhetetlen rossz hatással van itt Hajdú megyében. Ne felejtsek el azok az urak, akik ezt csinálják, hogy ez a föld Bocskai földje és itt nem fogunk túrni másokat, csak hajdúmegyei gazdákat.

Vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő válaszolt a felszólalásokra: Nincs törvényes rendelkezés, amely tiltandó, hogy városiak földet vegyenek. Az adásvételi szerződéseket előzetesen szakbizottságok tárgyalják, első sorban tehát a községek bizottságai mondanak véleményt. Minden esetben, ha a község háromtagú bizottsága kifogást tesz és a vevő nem szakszerű gazda, akkor a földművelésügyi miniszter megtagadhatja a jóváhagyást. A községek lakossága megnyugvással látja az ilyen vásárlást, mert ezek az emberek most pénz akarnak elhelyezni és a gazdák abban bízhatnak, hogy végeredményben majd olcsón visszakapják a földjüket. Nagy örömmel

hallottam Uzonyi György bizottsági tag úr állásfoglalását az OFI vásárlása ellen. Annak idején arról volt szó, hogy a zsidó birtokokat az Országos Földhitel Intézet haszonbérbeadásra vegy meg hirdeti és amelyeket nem sikerül bérbeadnia vagy eladnia, azokra vonatkozólag kényszerítik az OFI-t, hogy tartsa saját kezelésében a birtokokat. Az OFI egyetlen 100 holdon felüli birtok bérbeadását sem hirdette meg.

Ludány Miklós: A gazdasági földinség és itt is vannak szakképzett, tehetséges gazdák, akikben minden garancia megvan arra, hogy megfeleljenek. Ha már ebben a gazdasági évben nem, legalább a jövő gazdasági év elejétől kezdve rendelkezje el a földművelésügyi miniszter minden hajdúmegyei zsidóbirtok haszonbérbeadási meghirdetését. Az OFI csak azokat a birtokokat tartsa házikelésben, — mivel az OFI

Uzonyi György: A közigazgatási bizottság keresse meg a földművelésügyi minisztert, hogy mivel Hajdú megyében az ország területén a legnagyobb a földinség és itt is vannak szakképzett, tehetséges gazdák, akikben minden garancia megvan arra, hogy megfeleljenek. Ha már ebben a gazdasági évben nem, legalább a jövő gazdasági év elejétől kezdve rendelkezje el a földművelésügyi miniszter minden hajdúmegyei zsidóbirtok haszonbérbeadási meghirdetését. Az OFI csak azokat a birtokokat tartsa házikelésben, — mivel az OFI

A honvédelmi miniszter az összefogásról és áldozatkészségről

Vasárnap délelőtt leplezték le Szegeden a volt 3-as honvédszázad hős emlékművét, melyet az első világháborúban elesett bajtársak emlékére állítottak. Az ünnepségen a kormányzó képviselőjében megjelent vitéz nagybaconi Nagy Vilmos vezérrezdes, honvédelmi miniszter, akit a pályaudvaron ünnepi fogadtatás várt.

Nemes Littyay György ezredes ismertette az alakulat történetét, a szegedi huszarak Galiciában, Erdélyben, s a Piave mentén is mindenütt dicsőséggel harcoltak a magyar lobogót. — A város közönsége nevében Tóth Béla helyettes polgármester vette át a szobrot, majd a honvédelmi miniszter helyezte el Magyarországon kormányzójának hatalmas babékoszorúját. A koszorúk letétele után a miniszter elbeszélgetett a 3-as huszarak bajtársi küldöttségével, majd a kivonult alakulatok előtt díszmenetben elvonultak.

Délben egytálételes bajtársi ebéd volt. Vitéz venceselő Virányi Ferenc altábornagy, a 3-as huszarak egykori parancsnoka mondott pohárköszöntőt a kormányzóra, akit a jelenlévők helyükéről felállva, hosszasan ünnepeltek. Dr. Tóth Béla polgármester helyettes felszólalása után általános figyelem középpontjába került a nagybaconi Nagy Vilmos vezérrezdes, honvédelmi miniszter beszélt. Hangzottatta, hogy most már nem mint a Kormányzó úr képviselője, hanem mint egyszerű magyar honvéd szól. A többi között ezeket mondotta: — A magyar nemzet, amely oly sok nehéz időt élt már át

altruista intézet, — amelyekre nem akad bérlet.

Szilassy László főispán: Teljes mértékben osztom Ludány Miklós felfogását. Az eladási szerződések jóváhagyási menetét gyorsítani kell. Magam is foglalkoztam már ezzel a kérdéssel. Örömmel hallom, hogy a bizottsági tag úr hajlandó havonként kétszer is bejönni ülésre a gazdasági albizottságba. Így a megengedett 30 napi időt betarthatjuk a jóváhagyásra való nyílta. Kozattételnél. Ami Uzonyi György bizottsági tag úrnak az OFI-val kapcsolatos előadását illeti, javasolom, hogy írjon fel a közigazgatási bizottság a földművelésügyi miniszterhez, hogy a jövő gazdasági évben a többi termelés szemellett tartásával adja ki Hajdú megye és Debrecen területén felszabadult zsidóbirtokokat idevaló gazdáknak. A közigazgatási bizottság súlyt helyez arra, hogy arra alkalmas és megfelelő gazdák kezébe jussanak az ilyen birtokok. Csütörtökön személyesen is megbeszéltem ezt a kérdést a földművelésügyi miniszter úrral.

A közigazgatási bizottság a javaslatot egyhangúlag elfogadta.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943. V. 11.

Pyramidon
TABLETTÁK
Fejfájás, fájdalma
és rossz közérzet ellen

köveztünk.

Nem szavakra és beszédekre van szükség, össze kell fogunk és ha szükséges, fel kell áldoznunk azt, ami a legszentebb és legdrágább, a magyar vért. Hozzunk meg minden áldozatot, mert ezekből az áldozatokból a dicsőség mellett a magyar jövő virágai fakadnak.

A honvédelmi miniszter végül arra az egységre ültette pohárát, amely egységre a magyar nemzetnek nagy szüksége van, hogy azt, amiért küzd, el is érje. A pohárköszöntőt szünni nem akaró éljenzés és taps fogadta.

Hajdú vármegye népegészségügye

Csak Szóvat községben fordult elő kiütéses tifusz

Hajdú megye közigazgatási bizottságában dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos hivatalos ügyek miatti távollétében dr. Kató Gergely h. m. kir. tisztifőorvos tett jelentést a megyei közegészségügyi viszonyokról. Házasságot kötött 65 pár, született 328 gyermek, meghalt 208 egyén, így a természetes szaporodás 120 lélek. Egyéven aluli korban meghalt 22 gyermek, aki az elveszületések 6.7 százaléka. Halvaszületett 5 kisded. Gümőkórban 32 ember halt el, ez az összes halálozások 15.3 százalékának felel meg.

A hevenyfertőző betegségek közül előfordult a vörheny 27, kanyaró 40, malária 33 esetben.

A hónap folyamán összesen 5

kiütéses tifusz megbetegedést észleltünk Hajdúszóvat községben és pedig négyet a cigányok között, egyet pedig a magyarok között. A betegeket azonnal beszállítottuk a Debreceni Horthy Miklós kórházba, s a betegek hozzátartozóit, családtagjait vesztegzár alá helyeztük.

A vesztegzáralt cigányok, valamint a cigánytelep és szomszédos magyar családok átvizsgálását és szükség szerinti tetvenlétését, többször végrehajtottuk.

A vármegye többi községeiben kiütéses tifusz megbetegedés nem fordult elő.

Diftéria ellen 580, tifusz ellen 11.214 védőoltást adtak. A jelentést tudomásul vették.

Súlyos ítéletet hozott a Kúria a nagymuzsaji jehovisták ügyében

Annak idején részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású államellenes izgatási ügyről, amely az elmúlt évben történt Nagymuzsalyban s amelynek vádlottjai Tar Zsigmond és kilenc társa volt. Tar Zsigmond és társait azért állította a bíróság elé az ügyösség, mert a betiltott "Jehova imádók" szektájának tagjai közé tartoztak, s e szekta eszméinek terjesztése érdekében Nagymuzsaji községben és a környékén izgató tevékenységet fejtettek ki. Rőpiratókat, nem engedélyezett könyveket terjesztettek.

A debreceni törvényszék ötös tanácsa az elmúlt év júniusában foglalkozott a nagymuzsaji jehovisták ügyével, s őket súlyos büntetéssel sújtotta. Az ítélet ellen mindkét részről fellebbezést

nyújtottak be, melynek eredménye most érkezett le a királyi Kuriától. Az ítéletet az ötötáncs már ki is hirdette.

Eszerint a királyi Kúria Tar Zsigmondot, büntetését felemelve 4 évi és 2 havi börtönre, Simon Lajosát 4 évi börtönre, Simon Lajosnét 3 havi fogházra, Birta Irmát 2 havi fogházra, Varga Gáspárt 1 havi fogházra és Tar Zsigmondnét 1 havi fogházra ítélte. A Kúria további négy vádlottat a vád és következményei alól. Az elítéltek már meg is kezdték büntetésük kitöltését.

— Vasúti korlátozások Svájcban. A korlátozások szénhiány miatt léptek életbe. Bizonyos útvonalon a mozdonyokat fával fűtik.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Kedden este: Az utód. C) bérlet. Kardoss Géza m. v.
Szerda este: Mária főhadnagy. Fesztiválozást, filléres helyátrak.
Csütörtökön este: Tahiti gyöngye. Munkáselekedés.
Pénteken este: Tahiti gyöngye Munkáselekedés.

Három előadáson 3600-an nézték meg „Az utód“-ot Kardoss Gézával a főszerepben

Az utóbbi idők legnagyobb színpadi sikere Debrecenben „Az utód“ c. Bókay-darab, melyet az Unger-társulat ragyogó előadásban mutatott be, főszerepbe Kardoss Gézával, a debreceni közönség örökös kedvencével. A remek előadás Kardoss Géza, Belezna Unger István s Zách János nagyszerű művészteljesítményeivel az élen indokolja azt a szinte példátlan érdeklődést, mely a Bókay darab debreceni előadásai iránt megnyilvánul. Eddig három este ment a darab, mindannyiszor zsúfolt házak mellett, ami azt jelenti, hogy három előadáson több mint háromezerhatszáz néző taposott a nagyszerű művészteljesítményre.

Az előadás szünetében elragadtatóan beszéltek a nézők az élményteljes előadásról. Kardoss Géza mélyreható művészetével, Belezna Unger István finom, elmélyült művészteljesítményével, Zách János remek emberábrázoló képessége mellett az egész együttes teljesítményéről maradéktalanul elismeréssel emlékeztek meg. Minden tekintetben a legjobb fővárosi színvonalon álló előadás az, amit „Az utód“ szereplőgárdája a Csokonai Színházban produkál és megérdemli a szinte jelenetként spontán felcsattanó tapsokat.

Nagy sikere volt Budapesten Turry Peregrin dalszerzői estjének

Zeneértő és lelkes közönség töltötte meg a Zeneakadémia nagytermet, ahol Turry Peregrin, az országos nevű dalszerző tartotta negyedik önálló dalestjét a Filharmonikus Zenekar közreműködésével. Turry Peregrin a „Fluktel a fejfel!“ című hivatalos cserkészinduló szerzőjét, Debrecen zenekedvelő publikuma különösen jól ismeri, hiszen néhány évvel ezelőtt a szerző vezénylése alatt a Csokonai Színház forró sikerrel mutatta be „A bűvös róza“ és „A bátor királyfi“ című daljátékait. Elefánthy Mária zeneiskolai tanárnő rendezésében, továbbá Sik Sándor költői feldolgozásában „A boldog ember inge“ című operáját.

A most lezajlott dalszerzői esten Barabás Sári, a ragyogó hangú operettprimadonna szólaltatta meg Turry Peregrin andalító szépségű, költői szárnyalású új dalait. Barabás Sári, ez az abszolút muzsikáltságú énekesnő, régebben a Csokonai Színház sztárja volt s onnan került a fővárosba. Hatalmas sikere volt a szerző dalainak megszólaltatásával az Operaház nagyjövőjű, fiatal művésznék Jány Józsefnek is. Az est sikeréhez nagyban hozzájárult Kelemen Éva, a Vígyszínház fiatal színésznője, aki az új ígérete. A közönség az est fo-

Csokonai Színház
Kedden C) bérletben
KARDOSS GÉZA
vendégjátéka
Az utód
Szerdán filléres helyátrakkal
Mária főhadnagy
Az idény legnagyobb operett-sikere!

Ilyamán melegen ünnepelte a szereplőket, de elsősorban a talentumos Turry Peregrint, aki nemcsak mint szerző, hanem mint dirigens is különleges kvalifikációjáról tett ismét bizonyosságot.

Hangverseny a Zeneiskolában

Debrecen város zeneiskolája, f. hó 13-án, csütörtökön este 7 órakor rendezte VI. nyilvános növendékhangversenyt Belépődíj nincsen.

Tudnivalók a fiatalok OTI biztosítottak gyógyújdítetéséről

Az Országos Társadalombiztosító Intézet azokat a fiatalok (14-18 éves) öregségi stb. biztosításra kötelezett ipari munkavállalókat, tanoncokat, segédeket napszámokat, akik egészségi, vagy szociális okokból gyógyújdítetésre szorulnak, 1943. május 24-től, 1943. szeptember 20-ig gyógyújdítetésben részesíti.

Az újdítetést az intézet saját újdítételepén bonyolítja le.

Időtartama 2 hét. A gyógyújdítetésben való részvétel semmiféle költséggel nem jár.

Az újdítetés jelentkezési „Jelentkezési lappal“ történik, amelyhez munkaadói igazolványt is csatolni kell.

A „Jelentkezési lap“ nyomtatvány Debrecenben a kerületi pénztárnál (Kossuth u. 21. földszint 19. sz. szoba), a fiú és női ipariskola igazgatóságánál és az Ipartestületnél, vidéken pedig a pénztári megbízottaknál, ahol ilyen nincs az intézet körzeti kezelő orvosánál és az Ipartestületnél díjmentesen szerezhető be.

Akik a gyógyújdítetésben részt akarnak venni, minél előbb jelentkezzenek Debrecenben a kerületi pénztárnál (Kossuth u. 21. földszint 19. sz. szoba). Részlet Imre tisztviselőnél, aki a szükséges felvilágosítások mellett a „Jelentkezési lap“-okat is kiadja.

Vidékre posta útján, vagy az Intézet körzeti kezelőorvosai útján is beküldhetik „Jelentkezési lap“-jaikat Debrecen, 1943. május 4.

Ugyvezető helyett: s.-titkár.

Üzenetek a frontról

Ottó Ferenc örvézető a 111/11 tábori postaszámra küldi Debrecenbe édesanyjának, testvéreinek, Ottó Gyulánénak, Szabó Péternének, a Horváth-családnak, nagymamájának, Sándor bátyjának és barátainak: hála Istennek nagyon jó egészségben van. Levélüket várva, mindnyájukat szeretettel csókolja.

Szüvetes Sándor honvéd üzeni Debrecenbe, egészséges és kérdezi családját, a pénzküldeményt megkapták-e? Szüleit, testvéreit és hozzátartozóit sokszor csókolja.

Mikó János szakaszvezető a 131/48-c. tábori posta számról üzeni Debrecenbe feleségének és családjának Mikes Kelemen u. 21. szám alá: egészséges, nincs semmi baja. Május 18-án indul szabadságra. Szeretettel csókolja mindannyióját.

Hj, Csuka Imre honvéd a 131/48-c. tábori posta számról megnyugtatta szüleit és nagyjait Hajdúnánáson és Debrecenben, Arany János-utca 13. szám alatt Alföldi Kátának és szüleit, egészséges, nincs semmi baja. Várja a szabadságot. Szeretettel csókolja mindannyióját.

A nagy jövőjű Hajdúszoboszlón
a fürdőitől 5-8 percrenyire
(Szurmay-u 2. sz.)
eladó 500-000-itelek
Cím a kiadóban.

Az országos főcserkész látogatása Debrecenben

A Magyar Cserkészmozgalom legfőbb vezetője, vitéz kisbar-naki Farkas Ferenc országos főcserkész 15-én, szombaton meg-látogatja a debreceni cserkészeket. Az igen nagy eseményt jelentő kintutató látogatásra nagy örömmel készülnek cserkészeink. Szombat délután kivonulnak a cserkészparkba az összes csapatok, ahová 4 órakor érkezik a főcserkész, Rábold Gábor a VI. cserkészkerület parancsnoka a kerület főtisztviselőivel elébe megy a főcserkésznek Debrecen határáig.

A szemle után Nagyváradra megy a főcserkész, ahol részvesz a felszabadult területek cserkészeinek zászlóavatásán. Ez lesz az első zászlóavatás a felszabadulás után. Szemleút-jára Debrecenből elkísérik Rábold Gábor kerületi parancsnok és a kerület főtisztviselői.

A debreceni cserkészek önzetlen, áldozatos jómunkájának a megbecsülését jelenti ez a kintutató látogatás, mely nagy örömet és jóleső érzést jelent nemcsak a cserkészeknek, hanem mindazoknak, akik szívükön viselik a magyar ifjúság sorsát.

Debreceni megmozdulás a szórvány magyarok megmentése érdekében

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg dr. Makkai Sándor egyetemi professzor a magyar szórványkérdésről szóló nagyszé-rű előadást a Tanítók Gönczy Egyesületének előadássorozatá-nak keretében.

A megjelenteket Molnár János igazgató, a Gönczy Egyesület el-nöke üdvözölte majd megnyitó-jában szólott a szórványkérdés jelentőségéről. Kitért a Magyar Nemzetnevelő Rend szép terve-inek megvalósítási lehetőségére is.

Dr. Makkai Sándor bevezetőül hangoztatta, hogy a szórvány-kérdés kiváltképpen magyar kér-dés, amellyel feltétlenül minden-kinek foglalkoznia kell. A legna-gyobb problémák egyike most a szórványkérdés. Nem szabad csak a magyar kormányzattól vár-nunk a megoldást, magának a társadalomnak kell segítenie.

Össze kell szednünk minden ma-gyar testvérünket, hogy a nagy egész számára megmentsük őket. Mindnyájunknak éreznünk kell, hogy nagy veszedelemben van az ottani magyarság, élet-halál harcát vívja nemcsak poli-tikai, de fizikai értelemben is. Erdélyben a Székelyföld kivétel-ével minden megye szórvány vármegye. Több százezer ember a fizikai kisebbségben.

A társadalom feladata a ked-velőpolgárok, lelki gondozás, a látogatás. Anyagi eszközöket kell teremteni, hogy ez megtörtén-hessen, az anyagi erővel lelki erőt is vizsgálunk.

Kiemelte dr. Makkai Sándor az anyanyelv, a magyar népviselet, népszokások megmentésé-nek fontosságát. Rendkívül sokat lehetnek, ha hittel, a valláson keresztül felfigyelnek közel az ottani magyar lelkekhez. Amíg

A teke csapatverseny első fordulójának győztese a Pénzügyiek csapata lett

Hétren este vette kezdetét a Pénzügyi Kuglizóban a csapat-versenyeknek az első fordulója. Ebben a két örök rivális: a Szár-nyaskerék csapata és a Pénz-ügyiek csapata mérte össze az erejét. A versenyzők a következő összeállításban mérköztek meg: Szárnyaskerék: Kiss Elek, Buda-y Gyula, Legoza Gergely, Faragó Gábor, Szabó Pál. Pénzügyiek csapata: Smill Mihály, Csáky I., Bódi Sándor, vitéz Deli Sándor, Molnár Sándor.

A verseny igen heves iramú és igen változatos volt. Az utolsó percre kétséges volt a győzelem, miután a most folyó új versenyben, mely teljesen új szabályok és módzatok szerint folyik, csak az utolsó játékos dobással után vállik el az, hogy melyik csapat a győztes. A Pénzügyiek 353:298 arányban nyerték a versenyt.

A tét nem kisebb, mint a büsz-ke bajnoki cím és az ezüst serleg, mint vándordíj, melynek jelenlegi védője a Szárnyaskerék csapata. A versenyt nagy érdeklődő kö-zönség nézte meg s örvendetes látni ezen igen szép sportnak a térhódítását.

Az egyéni versenyekben már

templom, imaház és iskola van a szórványvidéken, addig nem fenyeget az elmerülés lehetősé-ge. Ahol azonban ezek hiányoz-nak, csak a legnagyobb nehézsé-gek arán tarthatják fenn ma-gyarságukat.

Ezután a tanárok és tanítók feladatairól szólt. Kiemelte, hogy az iskolás gyermekeket fel kell világosítani a szórványkérdés jelentőségéről. A gyermekek, a jövő fiataljai nagyon sokat te-hetnek ebben a kérdésben. Mint a debreceni EMKE-fiók elnöke kérte, hogy lépjenek be a debre-ceni tanárok és tanítók az EMKE-be és fizessenek tagdíjat.

Az összes jelenlevők a legna-gyobb lelkesedéssel jelentették be csatlakozásukat. Az évi tagdíj mindössze 4 pengő, de nagyon sokan ennél sokkal nagyobb ösz-szeget ajánlottak fel. Nagy La-jos igazgató-tanító azonnal 20 évre megváltotta a tagdíjat 80 pengővel. Szoboszlay Sándor igazgató a MAV műhelytelepi ál-lami iskola igazgatója a Vörös-kereszt-csoport nevében 113 P-4 ajánlott fel.

Makkai Sándor előadásához Molnár Ferenc, Nemeth Bertalan, Nagy Lajos, Nagy Juliska, dr. Illyés Endre és dr. Sallay Lajosné szóltak hozzá.

Dr. Szondi György főtanácsos, h. tankerületi főigazgató mon-dott zárószavakat. Hangoztatta, hogy nekünk nemcsak a keleti, de az északi, déli és nyugati szórvány magyarok kérdése is jár. A megoldásban első szem-pont ne a felekezeti szempont leg-nyen és ne az legyen a döntő, hogy a felépítendő templomok kereszt vagy csillag áll-e, hanem csak a magyarság egyetemes ér-lekeit nézzük.

országosan is számításba vehető eredmény született meg s tekint-ve a nevezéseket még jobb er-deményekre van kilátás. A tegnapi este lezajlott verseny ötös csapat verseny volt, míg ma, azaz ked-den este az ötös páros verseny veszi kezdetét. A páros versenyben ma este a Pénzügyiek részé-ről: Molnár Sándor-Csáky Imre párt, míg a Homokkert részéről Mezei-Paliga pár indul ismerve a két pár játékképességét, igen szép eredményre van kilátás.

Megvakult a karcagi arzénos pék

Beszámoltunk már többször arról a tömeges arzénmérgezés-ről, amely Karcagon történt. Az arzénmérgezési ügy vádlottjai, Hajdú Lajos pékmester és felesége február nyolcadika óta a szolnoki fogház lakója. Hajdú Lajos már hosszabb idő óta szemidegrovadásban szenved s állapota most a fogházban any-nyira súlyosbított, hogy a leg-gondosabb orvosi kezelés sem volt képes szemvilágát meg-menteni.

Könyvelését elvegyi
a Könyve és Szakiroda
Vörösmarty-utca 24.

Előadás Pucciniról

Kiss József tankerületi kir. fő igazgató az Olasz kultúrintézet rendezésében szerdán délután 4 órakor Giacomo Pucciniról, a híres operák halhatatlan szerző-jéről előadást tart a Déri Mu-zeum előadótermében. Ugyanakkor Puccini híres műveiből hanglemek kerülnek bemutatásra.

Az előadásra belépődíj nincsen, mindenkit szeretettel vár az Olasz Intézet igazgatósága.

800 lakásos új munkáslakótelep létesül Pécsen

Pécs városa most ünnepli a szociális gondolat tízéves jubileumát. Ebből az alkalomból Kádár Levente helygyi állam-titkár részvételével ünnepe-s alkövetéssel megkezdtek egy új, 800 lakásos munkáslakótelep építését. Az alkövetéssel ünne-pély szombaton délután zajlott le az ügyvezető Mesztelepen, ahol 118 katasztrális holdon épülnek majd fel a munkáslakóthotok.

Vasárnap délelőtti országos szociális kongresszust rendeztek a város háza közgyűlési terme-ben. A kongresszust Kádár államtitkár nyitotta meg, majd Esztergár Lajos polgármester emlékeztetett vissza az elmúlt tíz év munkájára. A polgármester nagy tetszéssel fogadott előadá-sát több szakelőadás követte, majd Kádár államtitkár a kongresszus ülését berekesztette.

Időszerű kislexikon

Pantelleria szigetét 1935-ben kezdték megerősíteni. Akkor Mussolini a sziget kormányzoj-ának tavoratot küldött, amelyben a többi közt ezeket mondta: „Pantellerianak a tenger fenekére lehorgonyozott erődnök kell lennie, amely az egész Földközi tengert őrzi, hullámtörőnek kell lennie Szicília számára s egy-szerszerű repülőgépanyahajónak és darazsfészeknek“. A sziget-en ciszternák, repülőteret építettek s ma egyike a legfontosabb földközi-tengeri támaszpontoknak ez a kis sziklasziget, amely a Földközi tenger közepén fekszik és teljesen dominálja a szicíliai szorosot. A sziget köztjében egész sereg kis villámgyors és meglepetésszerűen operáló gyorsnaszáj horgonyoz. Mint légitámaszpont is igen jelentős a sziget.

Világcsavargó a bíróság előtt

A debreceni törvényszék ötór-tanácsa 6 havi fogházra ítélte Oleán János huszti lakost, mert Máramarossziget és Királyháza között a sebesvonaton az egész kocsi hallatára a vonatok túlszúfoltsága miatt az állam ellen izgatott. Oleán a tárgyaláson beismerő vallomást tett. Oleán egyébként igazi világcsavargó, bejárta már a föld legnagyobb részét, s saját bevallása szer-int 9 nyelven beszél jól. Az ítélet nem jogerős, mert a királyi ügyész súlyosbításért fellebbe-zést nyújtott be.

Bor és gyümölcs szeszifőzdem
helyben és vidéken minden mennyiségű borseprő, hibás bor és gyümölcsceccfrét, tör-kölyt megvásárol.
SÉRI LAJOS
Miképecsi-út 11.

A krisztusi magyarról beszélt Révész Imre püspök Mezőtúron

Nagyjelentőségű és sokáig emelkedetes látogatást tett D. dr. Révész Imre püspök Mezőtúron. Annak ellenére, hogy a püspök az ősi református gyülekezet minden rétegéhez ment, mégis országos viszonylatban is kiemelkedik az ifjúsághoz intézett szövegbeszéd, mely rendkívül mély nyomokat hagyott.

A püspököt dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző, dr. Papp Ferenc egyházkerületi középiskolai felügyelő, Gadl István hevesnagykunsági esperes, Kusza István egyházmegyei gondnok, Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész és dr. Elek Imre gazdasági hivatali vezető kísérték el.

A gimnázium tornatermében gyűlt össze az ifjúság, melyhez nem szónoklatot intézett a püspök, nem járt felettük elérhetetlen magasságban, hanem az emelvényről lement a püspök a fiúk közé és „beszélgetett” velük, mintha vérszerinti fia lennének. Ezért is lesz élettel formáló és irányító, maradandó emlékü és erős minden szó, amit a püspök mondott.

Előbb arról beszélt, milyen csodálatos képességgel áldotta meg az Isten a magyar embert, varázsszággal hallja így tavasz táján a fű növést. Nem csoda ez, hiszen számunkra mindennél fontosabb a vetésnek kenyeret adó reményessége.

Magyarországon most folyik a nagy vetés. *Soha ilyen termékenyítő időjárás nem volt a magyar élet jövő vetésére, mint ma.* Magukat megáldozni akaró boldog fiatalságra van szükség. Ez nem látszik túlságosan kesegtetőnek sokak előtt.

Még az én ifjú koromban — folytatta a püspök, — sok szöveget beszéltek volna ifjak előtt arról, hogy pl. egy református lelkipásztor, mint nepszónok milyen szép sikereket érhet el a faluban. Minél több szöveget kell neki mondania, ami tetszik a népnek és minél kevesebb nyugtalanítót. Hogy az irodalomban kínos problémává lett a lelkipásztor személye, az egyszerűságra vezethető: *A magyarság ma olyanok után kiált sóvárogva, akik merik boldogan, hogy kimenjenek a nép közé és adják azt, amit senki más nem adhat, csak ők adhatnak.* Akik önmaguk életét szétlárabolni is készek, csak egyszer legyen gyümölcs. A magyar nép a mai békétlen állapotban nem mehet át az eljövendő békébe.

Hol vannak emberek — kiáltja a magyar élet, — akik a maguk szívének szétapításával is, de egybeforrasztják a máséhoz magyar szíveket.

Fiaim! Arról van szó: Ki adja oda magát, mint a legenda lovag hőse áldozatul a magyar néperet? Csak a legnagyobb kincs: az ifjúság áldozata teremheti a többi magyar jövőt. Gyümölcsöző magyar életre van szükség. Az igazi élet alaptörvénye az áldozat. Az a kérdés oda tudjuk-e szálni magunkat boldogan a mi népünk áldozatos szolgálatára.

Akkor lesz belőletek krisztusi magyar — mondotta a püspök, — *ha megnyílik előttetek az örök magyar barátsága és ti áldozatos*

zatosan a vetőmag törvénye szerint, készek vagytok átadni magatokat, mert egyedül abból támadhat fel az új ember és az új magyar.

Ha a magyar fiatalságban nem lenne készség arra, hogy bűneiben meghalva szülessen újra, akkor nincs reményeség a jövő Magyarországon.

Csendesedjétek meg — mondta a püspök, — *a magyar népek azt a Krisztust kell vinnünk, aki már a miénk lett. Minden pályán szent pásztori szolgálatot végez az, aki vállalkozik erre.*

A püspök kísérete is kivette részét a munkából. Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző megvizsgálva az egyházi élet összes kérdéseit hasznos útmutat

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. V. 11.

tásokkal szolgált. Ugyanez idő alatt dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsos a mezőtúri középiskolák életét vizsgálta meg és értékes megfigyeléseit külön tanári konferencián adta elő. Elek Imre az egyházkerület gazdasági hivatalának vezetője az egyház anyagi ügyvezetését vizsgálta meg a leg gondosabb hozzáállással. Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész pedig az egyház sok szép missziói csoportját látogatta meg és intézett hozzájuk evangélikációs tartalmú beszédeket.

Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző szép beszédet mondott az esti vallásos ünnepély alkalmából. Beszédének fő gondolata az volt: *A tűz égve maradjon az oltaron.*

A püspök és kísérete tegnap a késő esti órákban érkezett haza.

Scheffler és Fiedler püspökök bérmáltak Debrecenben

Több, mint ezerötven katolikus hívő, gyermek és felnőtt vett fel vasárnap a bérmálás szentségét a két Debrecenbe érkezett püspök, dr. Scheffler János szatmári püspök és Fiedler István volt varadi püspök kezéből.

Négy éve volt utoljára Debrecenben bérmálás, azóta sok-sok új kis katolikus hívő nőtt fel, érett meg a bérmálkozásra.

De nemcsak gyermekek bérmálkoztak, voltak felnőttek is, akik valamilyen okból elmaradtak az utóbbi bérmálásoknál, de voltak olyanok is, akik most tértek át katolikus hitre és most kapták meg a lelki megerősítést. Két nyolcvan évnél is idősebb egyszerű asszony is bérmálkozott. Sok tanyasi bérmálkozó is volt, az utóbbi években erősebb lendületet kapott tanyasi pasztorációs munka eredményeképpen.

Dr. Scheffler János püspök a fiukat bérmálta a piarista gimnázium disztermében celebrált mise után. Bérmálás előtt szent beszédet mondott, amelyben a bérmálás szentségének hatalmas jelentőségéről szólt a megbérmálódóknak.

Fiedler István püspök a Szent Anna főplébániatemplomban a leányokat bérmálta. Bérmálás

előtt ugyanúgy celebrálta a szentmisét, evangélium után szentbeszédet mondva.

Az idő sajnos nem kedvezett, a bérmálás ideje alatt gyakran szemergett az eső s így nem lehetett a piarista gimnázium udvarán lebonyolítani a fiúk bérmálását. Okos előrelátással azonban előre gondoskodtak a rossz idő esetére is kellő megoldásról s a dr. Banass László prépost-piábanos vezetésével közreműködő katolikus papságnak sikerült a másfélezer bérmálkozó bérmálását zökkenőmentesen a szentséghez illő módon lebonyolítani.

A bérmálás után a két püspököt dr. Banass László prépost-piábanos szűk körű ebédre látta vendégül, amelyre hivatalosok voltak a debreceni szerzetes házfőnökök, a római katolikus képviselőtestület vezetői és a katolikus iskolák igazgatói. Az ebéd alatt dr. Banass László meleghangú beszéddel köszöntötte meg dr. Scheffler János és Fiedler István püspököknek, hogy előtértek és kiszolgáltatták a szentséget a debreceni híveknek.

A két püspök meg a delutáni folyamán elutazott Debrecenből.

A besztekeri ügyészség büncselekmény hiányában megszüntette az eljárást Robicsék Jenő debreceni meszarossal szemben

A vizsgálat megállapította, hogy nem „belezetlenül” szállította a levágot bárányokat és hibáján kívül történt annak megfillerése.

A napokban beszámoltunk, hogy Robicsék Jenő debreceni hentes és meszaros, Csapó-utca 14. szám alatti lakos ellen nyomozást indított a rendőrség. Robicsék Jenő ugyanis húsvét előtti Erdélyben Szászkeleence környékén megvásárolt 600 darab bárányt. A bárányokból 470 darabot levágtak és azt vagonokban Debrecenbe szállították. Mire azonban a vágóhidon kiosztották volna, azoknak nagyrésze megfulladt, rothadt állapotban került ki a vagonokból és hasznavehetetlené vált. A tönkrement bárányhúst a vágóhidon aztán meglyán elégették. Robicsék Jenő ellen pedig megindult a vizsgálat, mert az a feltételez merült fel, hogy a bárányokat „ki-belezetlenül” helyezték el a vagonokban. Mivel a báránybőr hadviselés céljára szolgáló segédesszüknek számít, Robicsék Jenő ellen közszükségleti cikk, a hadviselés céljára szolgáló segédesszük és anyag jogtalan elvonása és árdragítás büntette címén indult meg a vizsgálat.

A debreceni rendőrség az ügy iratait áttette a besztekeri kir. ügyészségre, mely tekintettel arra, hogy a bárány vásárlása

és bevágószára Erdélyben történt, az ügyben illetékes volt. A besztekeri kir. ügyészség most befejezte az ügyben a vizsgálatot és Robicsék Jenő debreceni hentes és meszaros ellen közszükségleti cikk, a hadviselés céljára szolgáló segédesszük és anyag jogtalan elvonása és árdragítás miatt indított bűnyűben büncselekmény hiánya miatt a nyomozást megszüntette és Robicsék Jenő szabadlábra helyezte.

A vizsgálat ugyanis megállapította, hogy Robicsék Jenő nem belezetlenül szállította a bárányt, szabályosan járt el annak szállításánál és a húsvéti előtti rendkívül meleg időben a vagonokban való hosszabb ideig állás okozta a szállított bárányhús egy részének megromlását.

Használja a hadigondozási bélyegeket.

Seiyemharisnyapótló különlegesseg

Böske kozmetika

Szent Anna-utca 5. udvarban balra.

Hajdúhadház vezet a Kollégium felsegítéséért az áldozatkészségben

Hajdúhadházon nagyszabású és kitünően sikerült „Kollégiumi Napot” tartott az egyház vezetősége. Molnár Zoltán lelkipásztor üdvözölte a nagyszabású összegyűlt közönséget, mely előtt Török Tibor kollégiumi tanítóképzőintézet igazgató mondott értékes beszédet. Dr. Nagy Sándor kollégiumi tanár humoros felolvasásával aratott nagy sikert. Beja Mihály országos hírű költő-papunk pedig saját költeményei felolvasásával érdemelte ki a viharos tapsokat.

Nagy érdeklődéssel és érthető tetszéssel hallgatták Jakucs István igazgató beszámolóját a

kollégiumi gyűjtésről. Kiderült, hogy a hadháziak adakozása érte el eddig a legmagasabb fokot az egész országban. Eddig tehát Hajdúhadház vezet. Befizettek a derék hadháziak 4500 pengő készpénzben és megajánlásokban 12.000 pengőnél nagyobb összeget vállaltak. A hadháziak gyűjtése után következnek Bal-mazújváros 2300, Nagyvárad 1000 pengővel és csak utánuk jönnek a többi református egyházkerületbeli gyűltekezők.

Az értékes „Kollégiumi Napot” vezé dr. Hadházy Ferenc egyházi főgondnok társzavai fejezték be.

A KIE anyáknapi ünnepe a Csokonai színházban

Impozáns keretek között tartotta meg vasárnap délelőtt a KIE Ifjúsági Egyesület hagyományos anyáknapi ünnepségét a Csokonai-színházban. A nemesség gondolat és igen nívós műsor hatalmas érdeklődést váltott ki városunk közönsége körében s ez tökéletesen biztosította a kitünő ünnepség sikerét. Megnyitó szövegét a ref. tanítóképző intézet ferikára Kodály: 150. genfi zsolta, Palestrina: „Jöjjetek el Szentlélek” című kórusműveket énekelte nemesség fellegében, kiegyenlítően és a beérlettség ama fókán, ami már kitagástan művészetet reprezentál.

Csenky Imre tanár lelkességét dicséri a kitünő teljesítmény. A közönség sok tapsára Liszt művet énekeltek ráadásul kifogástalanul. Uray Sándor ref. lelkipásztor mondott ezután megnyitói beszédet. Két jelentős kezdeményezést emelt ki a KIE életéből. Az egyik, hogy a budapesti KIE alakította Magyarországon az első eszterháziapartot, a másik, hogy a debreceni KIE ülte meg először hazánkban az anyáknapi ünnepséget. A kezdeményezése rövid idő alatt az egész országban visszhangra talált. Az anyáknapi megünneplése — úgy mond — évezredekre nyúlik vissza. Isten a Tizparancsolatban kötelességünké teszi a szüle iránti tiszteletet, Jezus a gondolhí kerestfán is édesanyjáról kíván gondoskodni. És gondoljunk azokra az édesanyákra, akik a mai nehéz körülmények között fiúkért aggódnak. Gondoljunk a legelső magyar aszszonyra, aki a legvéresebb töviskoszorút hordja. Az édesanyák megérdemlik, hogy imádságba foglaljuk nevüket és én ennek a kérésével nyitom meg a mai anyáknapi ünnepet.

Buday Béla tanítóképzőintézetű növendék Vieuxtemps: Fisz-moll begedüversenyét játszotta ezután bravúros technikával és zongorakísérettel. Biro György miniszteri műszaki tanácsos tartott ezután ünnepi beszédet. Gondoljatok arra — mondotta —, hogy ki tartott szónoklatot akkor, amidőn átadta édesanyjának az anyáknapi virágot. Petőfi sem tudott szónokolni réglátott anyja előtt, hanem csak csüggött ajkán szólanul, miként gyümölcs a fán. Az édesanyákról tehát nem szónokolni kell s erre én nem is vállalkozom, hanem elmondom inkább azt, hogy mi az, ami megfogja a lelkek anyák napján. Egyre csökken azoknak a száma, akik gyermeket kívánnak ne-

velni. Sajnos, sok nőben nem él az anyaság iránti vágy. Továbbiakban rámutatott arra, hogy tény mit jelent a szünet szem-pontjából akkor, amidőn a körülálló népek születési arányszáma messze felette van a miénk. Rámutatott arra is, hogy a cigarettá egyenlővé teszi a férfit és a nőt s ez is csökkenti a növelési vágyat. Egy beteg fogalom rabjai lettünk — úgy mond —. Ez a beteg fogalom a túlhajszolt kultúrfeletény gondolatának érvényesítése. Beteg az azért, mert túlzott öltözködés vágya, kiegyenlítően igényeket, termet s az a család rovására megy. A nemzeteket nem a kultúrjukkal lehet igazán mérni, hanem azzal, hogy mennyire népből az életerő és mennyire akarnak a nők anyák lenni. Ezután a kiváló előadó a hallgatóságot azokkal a mozgalmakkal ismertette meg, amelyek harcolt az ifjúságért, a gyermektelenség ellen, majd így fejezte be ünnepi beszédét: *Imádkozzunk ennek a nemzetnek az újjászületéséért és imádkozzunk az édesanyáért.* Amint az édesanyák nem beszélnek áldozatos szerleletükről, úgy mi is lettek juttassuk kifejezésre irántuk érzett szeretetünket. A nagy letszéssel fogadott ünnepi beszéd után a ref. leánygimnázium énekkara Kodály: „Isten kovácsa” című kórusművet énekelte kifogástalanul. Horváth Károly tanár remek tagolással és tökéletes értelmezéssel szólaltatta kórusát. Ezután „Dalok az édesanyáról” című athenisolo dalokat énekeltek a Dóezisták nagy letszéssel.

A műsor második felét Vászary Tamás nyitotta meg, aki ez alkalommal Chopin: Valse As-dur, Valse a-moll és Mazurka a-moll című kompozíciókat játszotta korát messze meghaladó tudással és remek rátermettséggel. Csobán György szépen szólalt néhány költeményt, mely halált váltva ki a hallgatóságban. Kodály: Horatius-kórus című kórusművet a ref. főgimnázium énekkara énekelte Szilgyhy Gyula tanár szakszerű vezénylete mellett igen szép sikerrel. Az ünnepi műsor zárószavait Nagy István diakonisszaintézetű igazgató, a debreceni KIE elnöke mondotta, megköszönvén az ünnepség iránt megnyilatkozó széleskörű érdeklődést. A műsor utolsó számaként Kodály: Egyedem, begyedem című játékdalt énekelte a kollégiumi polgári fiúiskola énekkara Császár László tanár lendületes vezénylete mellett. A fiatal fiúkból álló kórus pompás hanganyagával, fejelemzett, szép és telt hangzó énekével részolgált a közönség lelkes tapsaira.

Berzéki fotóíróadó:

6x9 film helyett Tippi filmpótló állandóan kapható.

Elegáns

finom ízlésű ruhát visel ha öltönyeit felöltöjé

Juhász

modernuridivatszabóságában készített

Piac-u. 58.

az udvarban.

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

Élecs

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 8-án reggel 8 órától május 15-én reggel 8 óráig: „Mégváltó” Piac u. 18. telefon: 14-64. — „Muraközy” Piac u. 72. telefon: 37-38. — „Boes-kay” Cegléd u. 22. telefon 29-14. „Csokonay” Mester u. 43. sz. telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem” Csapókert, Jánossy u.

Jönnék a fagyos szentek

A fagyos szentekhez jüzödo nephiedelem az iden ugylatszik teljesen bevallik. Ma kezdödnék a naplárban a fagyos szentek napjai és ime már tegnap erősen lehült a levegö. Ma Pongrac napja van, szerdän Szervác, az-tan pedig Bonifác.

Remelhetöleg, ha erősen le is szült a higany a hómérökben, fagyok nélkül usszuk meg ezeket a kritikus napokat. Nagyon fontos is lenne, hogy ne essék kar a gyümölcsfákban, melyek az iden jó termést ígérnek.

A mezögazdaságra a múlt havi szárazság után valóban al-dásítózó volt a májusi esö, mely az iden igazán aranyat ér. A kedvezöbb kilátásokat ne rontsák el a fagyos szentek, ez ma mindenkinek az öhajtsága, termelönek, fogyasztónak egyaránt.

A kir. ítélötábla elnöke Nyiregyháza. Baróthy Zoltán kir. ítélötáblai elnök dr Szabó Mihály kir. ítélötáblai elnöki titkár kíséretében Nyiregyháza utazott, ahol a nyiregyházi kir. törvénszék ügymenetét és ügyvitelét fogja megvizsgálni. A kir. ítélötábla elnöke elő-reáthatólag 10-12 napon át lesz hivatalától távol.

Városi tisztiorvosi kineve-zések. A belügyminiszter Haj-dúböszörmény városába dr Kathy Imre Sándor magánor-vost városi orvossá, dr Molnár István nádudvari községi or-vost pedig Tokajba m. kir. tisztí orvossá kinevezte.

Baja Mihály és Hegyaljai Kiss Géza, városunk két országoshírű költö-papja az elmült hét végén a fővárosban szere-peltek. Baja Mihály szombaton Rákospalotán, az ottani refor-mátus egyház ünnepélyén olvas-tott fel verseiböl, majd vasár-nap a Petöfi Társaság ülésén ol-vas-ta fel négy derüs és komoly versét. Verseinek igaz, meleg si-kere volt. Hegyaljai Kiss Géza pénteken a Gárdonyi Társaság-ban „Kossuthék a föli szüretlen” címmel egy részletet olvasott fel Kossuth regényéböl. A színes, kerek részlet megnyerte a közönség tetszését és Hegyaljai Kiss Gézát, Kossuth hivatott életraj-tróját melegen ünnepelték.

Hetven ezer pengö már ed-dig a budapesti gyermeknapj eredménye. Az idei gyűjtés 200.000 pengövel múlta felül a tavalyit. A gyűjtésben Kállay Miklósné, a miniszter-elnök felesége érte el a legjobb eredményt. 100.000 pengöt meghaladó gyűjtéssel.

Jubiláló rádióriporter. Föb mint tíz éve áll a magyar rádió szolgálatában Budinszky Sándor, a legnépszerűbb rádióriporter. Helyszíni közvetítései-vel sok kellemes órát szerzett már hallgatóságának s egyúttal nagy szolgálatokat végzett a magyar közmívelödség terén. A rádió helyszíni közvetítései-nek népszerű előadója vasárnap este vezette 1000-ik közvetítését.

Besurranó tolvaj ellopta arany karikagyűrűjét Szoleczky Jánosné Huszár Gál-utca 64. sz. alatti lakosnak nyitott lakásából 100 pengö értékben. A rendörség megindította a nyomozást.

A Hargitaváralja az idén is megrendezi Debrecenben a szörvány gyermekek nyaralattását

Hargitaváralja székely jelké-pes község szombat este tartotta szokásos képviselötestületi gyű-lését a Gambrius különtermé-ben. Nagyszámban jelentek meg az összejövetelen. Ott láttuk dr Fazakas Sándor egyetemi ma-gántanár, föbírót, Németh Antal albírót, Tarczaly Árpád jegyzöt, Föruk Albert örökös tb. bírót, vitéz Kozma Györgyöt, vitéz dr Dávid Gézát, dr Lengyel Zoltán föorvost, Csender Györgyöt, Derzsy Kálmánt és másokat.

A gyűlést dr Fazakas Sándor föbírö nyitotta meg és vezette le. A szokásos program letár-gyalása után beszámoltak az Egyesült Női Fábör, a Magyar Női Egyesületek Munkaközös-sége és a Hargitaváralja sikeres akciójáról a szörványgyermekek

nyaralattása kapcsán. Megállá-pítást nyert, hogy Debrecen-ben, a legmagyarabb városban üdültek testileg-lelkileg legjob-ban az egész országban a ször-ványgyermekek. A múlt évi nyaralattás sikerének hatása alatt felkérték az egyesületet, hogy az idén is rendezzen meg egy nagyobbarányú szörvány gyermekeyaralattást. Ennek mó-dozatait részletesen kidolgozták és dr Fazakas Sándor, dr Né-meth Antal és Föruk Albertböl álló bizottság illetékes helyen letárgyalja a nyaralattási akció részleteit. Az idén 75 szörvány-gyermekek nyaralattását vették tervébe, tehát több gyermek nyaralattására kerül sor, mint a múlt évben.

Esküvö. Varga Ferenc gazdálkodó, özv. Varga Jözsef-né fia és Jámbor Katóka, Jámbor István s neje leánya szombaton tartották esküvöjü-keket a Károlyi Gáspár-teri tem-pomban. Az esküvö után özv. Varga Jözsefné Tanító-utcai há-zában szükkörű lakodalmi vacsora volt. A frigyhez a tiszte-lök és ismerösök jókívánata füzödik.

Az iparügyi miniszterium XIII. szakosztálya (ipari munka-ügyek) az ipari anyaghivatala épületébe (Budapest, II., Fö-utca 68. I. emelet 1-21. sz.) költözött el. E hónap 10-öl kez-dödöen már az új helyiségben folytatja munkáját.

A szilágypéri tüzkarosul-taknak a debreceni Mester-utcai ref. népiskolai körzet taneröi ti-zennat pengöt küldték be. Ad-koztak még: Kovács Péter 2 P-I, Nagy János, Szabó Zsigmond, Tóth J. és Hunyadi K. 1-1 P-I. A nemes tett magában hordja a dicséretet. Az összeget eljut-tatjuk rendeltetési helyére.

Felkérjük I. kabibérlök-keket, szíveskedjenek folyó hó 20-ig nyilatkozni, hogy a mosi következő furdöevadban is kí-vánának-e kabint bérelni. Ezen időpont után ugyanis — a nagy érdeklödésre tekintettel — esel-leg nem lesz módunkban a ka-binokat a régi bérlök rendelkezé-sére bocsátani. A városi furdök gondnoksága.

Kormányzósértésért hat-havi fogház. A debreceni tör-vényszék ötöstanácsa annakide-jén Leiter Imre Balmazújváros, Szoboszlai-út 21. szám alatti lakost államellenes igaztás és kormányzósértés miatt hathavi fogházra ítélte. Az ítélet ellen Leiter fellebbezett. A fellebbezés eredményéröl most értesítette a Kúria az ötöstanácsot. A Kúria az ötöstanács ítéletét helyben-hagyta s így a hathavi fogház-büntetés jogerölre emelkedett.

Dr Naményi Gyuláné gyors-íróiskolájában, gépröiskolájá-ban május elején tanfolyamkez-dés. (Balthány 1.) Elökészítés államvizgára. Vidékieknek vas-útkezdvezmény. Telefon: húsz-hetvenhét. Föigazgatói engedély: 6475. Helyesfrástanítás.

Ajándékozásra alkalmas kézimunkák, diszparnák, terf-tök készítése, összeállítása Pethö kézimunka szaküzletében. Szent Anna-u. 10.

„Katonadolog” címü igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ára 80 fillér.

Ertesitem az úri közönséget, hogy úriszabóságomat Balthány-utca 26. szám alatt megnyitottam.

Pethö Sándor

szabó-mester.

A bíróság előtt kibékültek a civakodó házastársak

Súlyos testisértés vétségével vádolva állott a debreceni tör-vényszék előtt Orosz György Nagyesere 71. szám alatti lakos Orosz György a vád szerint el-ment különöl felelőségéhez s kérte, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony nem mutatkozott hajlandónak, mire a férj meg-támadta és egy késsel a vállába szürt. Tettéknek elkövetése után pedig egy öcska pisztollyal mell-belötte magát.

Az asszony sérülése az azon-nali orvosi beavatkozás követ-keztében nyolc napon belül gyógyult meg s mivel időben ki-békült férjével s nem kívánja megbüntetését, a törvénszék Orosz Györgyöt felmentette a vád alól.

A tárgyalás befejezése után a tárgyalást vezető bíró figyelmez-tette a házaspárt, hogy többet ne kövessenek el ilyen dolgot és igyekeznek meghecsülni egy-mást.

Ismeretlen tettesek levag-dalják és ellopják a telefonkagylókat. Az utöböl időben több fel-jelentés érkezett a rendörségre ismeretlen tettesek ellen, akik a nyilvános telefonállomásokon le-vagdalták és ellopják a telefon-kagylókat. Legutöbb a belgyö-gyászati klinika pavillonjából lopta el ismeretlen tolvaj a te-telefonkagylót. A rendörség meg-indította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Üvegfalú termes kocsí Dé-da és Sepsiszentgyörgy között. A renkiúvil érdekes újítást azort vezette be a MÁV, hogy az utasok zavartalanul gyö-nyörködnessenek a Székelytöld természetü szépségeiben. Az üvegfalú kocsiban a II. osztályú utasok I. osztályú jeggyel, az I. osztályú utasok pedig külör pótgjeggyel foglalhatnak helyet.

Harmincévi fogság után hazakereszt. Kö Mihály magyar-bereteli gazdálkodó es orosz fe-lelőség a napokban érkezett ha-zá falujába harmincévi orosz fogság után. A magyar fiú 1915-ben került orosz fogság-ba, Több ízben próbált hazajut-ni, azonban sikertelenül. Kie-ven lakott legutöbb, s amikor a németek felszabadították a vá-rost, rögtön elhatározta, hogy hazatér.

Clark Gable Antwerpen fölött. A híres amerikai film-színész mint repölözszázados tel-jesít szolgálatot az egyik ameri-kai repölözegységnel. Clark Gable legutöbb résztvett Antver-pen bombázásában is.

Nagy siker jegyében fejezte be az Iparos Kör kultürdélütán-jainak sorozatát és ezzel az idé-nyét. Az évzáró ünnepélyes kul-türdélütánon résztvett az Ipar-terület, az Iparos Dalegylet és az Ifjúsági Önképzökör is. Szendrey Sándor alelnök vezeté-sével az iparosok reprezentán-sain kívül megjelentek a Füzér-kiskereskedök Egyesületének vezetői is, élükön Radnai Már-ton elnökkel. Püspök Sándor üdvözöl szavai után az Iparos Dalegylet nagyon szépen éne-kelt, majd remek műsört pergel-tek le a közönség viharos tapsai között. A sikerben egyformán osztoztak Szegi László, Kiss Ju-cika, Szekeres Tibor, Balla Gá-bör, Zengevald Gyula, Püspök Sándor, Papp László, János Jözsef, János Jözsefné, Kovács Lajos, Sipos Lajos, Tóth Jözsef, Molnár Annuska, Krisch Károly, az Iparos Kör elnök köszönte meg a közönség eddigi támogat-tását és sorozatban megjelenését a kultürdélütánon. A kultürdélütán — melynek számaít szel-lemesen Zengevald Gyula ismer-tette — a dalárda énekével ért véget Szendy Fihámér hegedü művészi vezetése mellett.

Mi történt 25 és 15 évvel ezelött

A Romániával megkötött be-ke következtében hatalmas bé-kehullám szalad vég-g egész Európában. Irjálk a lapok 1918 május 9-án. Szerbiában hírek szerint mind nagyobb bé-kehajlandóság uralkodik s Por-tugália bejelentí küléjét az en-tenböl. Ezzel szemben rövid hír számol be arról, hogy Nia-ragua hadat üzent Nemor-szagnak és a monachiának. — Mit számított ez akkor...

A belpolitikának is megvan-e maga nagy eseménye. A napog-öia nazodó belpolitika vétség megoldödik, s a miniszterelnök ké kinevezett Wekerle Sándor tárgyalási eredménnyel jar-ván, a király kinevezi az új, de nem túlságosan hosszú életü kormány tagjait.

Debreceni viszonylatban is van a napnak szenzációja. Ek-kor terjed el a híre annak, hogy a munkásbiztosító pénztár felje-lentette a kormánynál a debre-ceni dohánygyárakat, mert a munkásoknak nem adja ki a teljes gyermekágyi segélyt.

Tíz évvel késöböl a világ még mindig a román belpolitikai válsággal foglalkozik. Bratínav kormány egyelőre biztosan tartja helyzetét minden táma-dással szemben. Károly extrön örökös kiutasítják Angliából a hírek szerint a herceg Fran-ciaországba tér vissza.

Az 1928 május 9-i lappal dányban próbétükkel szedve fedezük fel a hírt, hogy a kép viselőházban az igazságügy tárca általános vitája sorar Wolf Károly képviselő azt java-solja, hogy a bíróság ne a ma-gyar állam, hanem a magyar Szentkorona nevében hirdessék ítéleteit.

Ezen a napon kezdí tárgyalni a bécsi törvénszék Kun Béla kiadatási ügyét...

Négyhavi fogházra ítélték mert becsmerelte a vitéség érmét. A debreceni törvénszék ötöstanácsa az elmült napon tárgyalta Nagy Lajos mara-mosszigei fütöházi munkás ün-nepelienes ügyét. Nagy Lajos a vonaton hazafelé utaztában tal-álkozott Sikku Pál honvéddel s vele beszéltetésbe elegendve előtte becsmerelni kezdte a kis-ézüst vitéségi érmét. A bíróság ezért Nagy Lajost négyhavi fog-házra ítélte. Az ítélet ellen az ügyész fellebbezést nyújtott be súlyosbítás végett.

Ellopták a mülhelyben ha-gyott pénztárcát. Herczeg Säu-dor kovácsstanuló, Erzsébet-utca 39. szám alatti lakos felmeren-tést tett a rendörségen ismeret-len tettes ellen, aki a munka-helyén felakasztott kiskabálja zsebéből ellopta pénztárcáját 10 pengövel és fontos okmányok-kal.

Leégett a legnagyobb svájci szálló, a „Lausanne Pa-lace”. A hatalmas tüvész okát eddig nem sikerült megállapí-tani.

Mária Antonia királyné briliánsát elárverezték. A hatalmas értékü briliáns Párisban 1.16 millió frankért cserélt gaz-dát.

Hirdetmény. Az 1940. év-ben született ismert származású és szerkezetü hibamentes kancs-csikókat a törzskönyvelö bizott-ság folyó évi május hó 11-én Debrecenben a baromvásártéri mázsházánál, folyó évi május hó 12-én pedig Hortobágyon a csárda előtt reggel 8 órától kezdve törzskönyvelö. Akinek ilyen kancsiskója van és azt törzskönyveztetni kívánja, a csikót anyjának azzal a fedezle-tési jeggyel együtt, amely fedez-tetéséböl a csikó származott hozza magával. Gazdasági Egye-sület.

1. Csepel	39 pont
2. Nagyvárad	37 "
3. Gamma	32 "
4. Ferencváros	31 "
5. SalBTC	30 "
6. Vasas	29 "
7. Szolnok	28 "
8. Újpest	28 "
9. Újvidék	24 "
10. Klappest	23 "
11. DIMÁVAG	22 "
12. Elektromos	21 "
13. Haladás	21 "
14. Kolozsvár	20 "
15. Törekvés	16 "
16. Szeged	15 "

A Mátyas-csoportban Nagyban SE-B. Törekvés 5:2, Kolozsvári MÁV-Kolozsvári Bástya 1:0, Székelyföldi MÁV-MPMTÉ 2:0.

A Mátyas-csoport utolsóelőtti fordulója nem hozott jelentős változást a bajnoki táblázaton. A sorrend a következő:

1. DVSC	18	69:18	34
2. Nagyb. SE	17	45:39	23
3. MSE	17	37:34	19
4. Sz. MÁV	18	31:32	19
5. K. Bástya	17	34:38	18
6. B. Törekvés	17	30:44	17
7. Kol. MÁV	17	26:39	16
8. CsAK	17	25:45	15
9. MPMTÉ	17	28:35	12
10. N. Törekvés			

Levente bajnok mérkőzések eredményei: Debreceni Piarista gimnázium-Nyilastelep 6:4 2:2. Vezető: Czabán. Góllövők: Fúzi 4, Balla 2, illetve Matkó 3, Orbád Felsőiparkola-Református gimnázium 2:0 (0:0). Vezető: Vágó. Góllövők: Ács 11-esből, Kovács Hajdúsámsonban: Hajdúsámson Hajdúdorog 5:2. (1:2). Vezető: dr. Thomas. Góllövők: Árki 2, Balla, Vince, Szabó, illetve Csengeri 2.

A DEAC céllovócsapatának sikere. Vasárnap Budapesten a Ludovika Akadémián bonyolították le az országos főiskolai céllovó bajnokságokat, amelyen a DEAC céllovói is indultak a szép sikert értek el. Az egyéni versenyben pedig 3 helyezést ért el. A csapatversenyben a DEAC vit. Toókos Csaba, dr. Nábrádi Mihály, Biki József, Molnár István, Nagy Géza, Papp Kálmán, Ujlaki István csapata, a MAFC mögött második lett. Az első MAFC-tól csak 15 egység választotta el a debreceni egyetemisták jó erőkből álló csapatát, akiknek jó szereplése nem meglepetés. Vitéz Toókos Csaba szakosztályvezető

vezetésével komoly munkával készültek fel a DEAC-céllovók a versenyre és teljesen rászolgáltak a sikerre.

KÖZGAZDASÁG

A gabonaneműekből örölt lisztek és korpák víztartalmának megállapítása

A m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 110.200-1943. F. M. számú rendelete kimondotta, hogyha a gabonaneműekből örölt lisztet, vagy korpát zárt (a zár séreime nélkül fel nem nyitható) burkolatban (zsákkal) hozzák forgalomba, a zárt burkolatra címkét kell erősíteni, amelyen jól olvasható módon fel kell tüntetni az örlemény faját, minőségét, tisztaságát (zsák nélküli mért) súlyát, továbbá a forgalombahozó nevét (cégét) és lakóhelyét, (telephelyét).

Az örlemény tisztaságát a búzadaránál és legfeljebb 0,7 százalékos hamut tartalmazó finom liszteknel 15,2 százalékos, a búza (EB), a rozs (RL), a kukorica (TL) és az árpa (AL), kenyérliszteknel 14,7 százalékos, a búza, a rozs, a kukorica és az árpa lisztek gyártásánál melléktermékként kapott korpáknál pedig 13,0 százalékos víztartalomra vonatkoztatva kell megadni. A burkolat (zsák) lezárásakor a víztartalom nem haladhatja meg az előbb közölt határértékeket.

A rendeletben megjelölt víztartalomnál nagyobb víztartalmú örleményeket forgalomba hozni tilos. A víztartalom felső határának a túlépését nem lehet kifüggeszteni abban az esetben, ha a zárt burkolatban (zsákkal) forgalombahozott örlemény súlya a címkén feltüntetett súlynál arányosan nagyobb.

Ezen utóbbi rendelkezések vonatkoznak a vasmörte malmok által természetben kiszolgáltított örleményekre is.

A rendelet megszegése kihágást képez. Egyebekben a Budapesti Közlöny 1943. május 6-iki számában megjelent rendelet nyújt bővebb tájékoztatást.

Polgármester.

Debreceni takarmányárak: Búzaszalma mázsája 4,20, árpaszalma 5,40, csutka klevéje 45-50 f., csutka szekérrel 45-55 P.

TANULÓ és kezdő kézi lányt felveszek. G. Fülöp Jullánna női szabó. Domahidi u. 6. 526

14-15 ÉVES lányok bőrhulladék válogatására állandó alkalmazásra felvétetnek. Kincsek bőrkereskedés, Piac u. 67. 533

FIATAL lányt könnyű munkára felveszek. Kabay dobozozó, Hatvan u. 13. sz. 493

JÓL számoló fiatal tisztviselő női iróasztal felvétetlek. Kincsek bőrbőrnagykereskedő, Debrecen, Ferenc József út 67. sz. 534

ALKALMAZAST keres nő

ÉRETTSÉGIZETT izr. leány elmenne csak vidékre, úri családban, gyermek mellé. Ajánlatokat „lelkismeretes” jellegre a kiadóba. 504 HÁZHOZ mosni elmegek, Kovácsné, Csillag u. 92. sz. 497

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

ÖNÁLLÓ főző szakácsnő felvétetlek. Miklós 17. Papler Pálné 1974

MINDENES bentlakót, vagy bejárót egész napra kocsiztat felveszek Werbőczy u. 6. 516 BECSÜLETES fiatal leányt mindenesnek keresek, Csapó u. 88 számú trafik. 543

SZOBALÁNYT, ki a főzéshez ért, hosszú bizonyítványai felveszek, dr. Békésné, Batthyány u. 17. felelelet 4. 524

BEJÁRÓT keres azonnali belépésre Ráczné, Ferenc József út 38. 508

AJANLAT

MIELŐTT arany, ezüst, briliáns ékszerrel eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 529 ARANYAT ezüstneműt ékszerrel, napi áron, vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2

CIANOZ vizsgái, zsidószikteleit felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30 veres-templomnál 606 11 4.

TÖRÖTT gramofon lemezét 220-at fizetek. Villanykörte csere 30 fillér. Biró, Hunyadi u. 22 739 7. 3

SZAPPANNAK való zsirt szappanra csepperek Pál János szappanmester, Köcskei u. 8. 634. 11. 19

CIANOZTASSON Csala cínozó vállalat. Lakasvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9. telefon: 14-27. 631 7. 1

ÉRTEKES kelengvéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk. Hozott anyagjait külön bebiztosítottuk „Favorit”ban Csapó 24. Weisz Sámuelné vállalta 1560 5. 6.

HASZNÁLT orakat veszek javított eladók Schiffmann Vendég u. 7. kislállomásnál. 1792 1 3

LEGOLCSOBAN kifogástalanul fest, tisztít. Weisz keimefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

ÖNKÉNTES URAK! Egyenruhára tiszta lenvászon érkezett, Tegdes, Kálvin-tér 19. 1870 8. 5.

SZŐRME bundákat javított alakított, festek. Veszek eladók Kövry szűcsmester püspöki palota. 1. 31. 593

HASZNÁLT varrógépet, rádiót veszek, elad, cserél Lévy. Kassa út 1. sz. telefon: 33-94. 635 6 5

CIPŐT retikült, táskaretikült többféle színre olcsón festek, tisztítok. Hatvan u. 2. házfelügyelő. 502

ARANYAT, ezüstöt és briliáns nap árban veszek. Szelecsényi óra és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 530

KERESLET

LEGVÉTELRE keresek lenykepezőgépet, írógépet, gramofont, gramofonlemezt, gyermekkoszt, dísz tárgyakat. Bíró, Hunyadi u. 22 739 7. 3

TOLLAT, legmagasabb napiárban vesz Hangya tollgyűjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 1799 5. 9.

RADIO

RADIO javítás evtizedes gyakorlattal Szabó szerszemes Csapó u. 84. sz. telefon: 32-54 1562 5 26

BUTOR

NINCSEN tényes kárunkat minden outort oicsón adunk, Piac u. 71 udvarban Brilline 441 6. 30

ÚJ ÜZLET! Hálószobák, konyhabútor, rekamié, fotelek, szalon, olcsó áron. Eötvös u. 66. Löcsey bútorüzlet. 1945

REKAMIE új plusz huzattal eladó Legelő átvételre kerestetik, Pesti u. 3. 1956

EGY háló, többféle bútordarabok eladók Szalkai 4. 503

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel javít Kerekes, Hatvan u. 4. (fopostával szemben). 598 6. 30

KERÉKPÁRT segédmotort rossz gumikkal is, ír, varrógépet, poriszívót veszek. Köcskei úti. Soltész. Kálvin-tér 2. sz. 1172 7. 18.

ARIEL, ötszáz, felülvezérelt, dőlthengeres motorkerékpár, kintű állapotban, oldalkocsival, vagy anélkül eladó. Hungária, Hunyadi u. 11. sz. 539

CSUKOTT személygépkocsit megvételre keresek, jó gumikkal, üzempépes állapotban, engedélyezett, vagy leállított másfélliterest. Bertoll Antal Debrecen, Méliusz-tér 11. 173

ELADÓ kifogástalan fe nyóháló, pedálos cimbalom, lisztes láda stb Szabó Kálmán u. 60. 350

IRODA

IRODAHELYISÉGET legalább 2 szobából állót keresünk június 1-re Lehetőség. Piactér, vagy mellékutcaiak az elején. Ajánlatokat „Futurá”-hoz kérünk (Alföldi palota, telefon 28-66) 1955

IRODÁNAK rendelőknek két utcai szoba különbejárattal kiadó. Egymalomban u. 7. 490

ÜZLET, MOHÉLY RAKTÁRHELYISÉG

EGY üzlet, forgalmas helyen kiadó. Cegléd u. 1. péküzletben 501

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ

ELADÓ kocsmá, jogfolytonossággal, berendezéssel, nyolcezer pengőért. B. M. Derecske, Mátyáskirály út 1075 sz. 482

LAKÁSCSERE

NAGY családnak is megfelelő 3 szobás fűdősobás régi bérő, első emeleti Bika mellett lakását magános férfi elcserelelné IV kerületbeli

KETTŐSZOBÁS régi bérő, minden komforttal (viz, gáz, oent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakószobát elcserelelném ugyancsak kerti három vagy négy szobás komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

ELCSERÉLNÉM kis udvarra nyíló szoba, kevés munkáért bírt ház-mesteri lakószobát idősebb magános nővel, hasonló nem házmeisteri lakással Csillag-u. 93. 233

hasonló, vagy 2 szobás, cseledecsobás, földszinti utcai lakással. Lehet kertészségben is. Cím a kiadóban. 515

SZÉP kerti egyszob, s konyhas lakószobát elcserelelném, bére havi 10 pengő, elcserelelném belvárosival. Apafája út 17 B. 541

ELCSERÉLNÉM központonban 3 szobás fűdősobás, összkomfortos lakószobát egyedül álló kerti villával, Simonyi út közelében. Címem a kiadóhivataltban. 540

LAKÁST KERES

NYUGDIJAS nő kvártélyt keres, vidékre is. Tóth Árpád u. 31. 251

CSAPÓKERTBEN, vagy környékén kifogás talan bútorozott szobát keres köztisztviselő június 1-ére. Ajánlatokat „Kertes ház” jellegre a főkiadóba kérek. 179

BUTOROZOTT SZOBA

BUTOROZOTT szoba, 15-ére kiadó. Kassa út 5 514

INCATLAN FORGALMI IRODAK

TIZENHAT hold elsőosztályú föld, kintű tanyaépületekkel. Belleföldön, Szoboszlóni köút mellett, haszonbérbe kiadó Patay ingatlaniroda József kir. herceg u. 8. 509

ELADÓ HAZ

WESSELENYI u 117 sz ház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Papp ügyvédeknel. Iparkamara 1495 vv.

AJTÓ u. 20. sz. ház eladó. 1896

ELADÓ ház, Huszárgát u. 65. Értekezni Szent Anna u. 47. 154

ELADÓK Késes u. 64. Árpád-tér 9. Virág 12. számú házak. 525

HOMÓKKERT, Rigó u. 101. számú ház eladó. 538

BELVÁROSBAN két utcára kisebb ház eladó. Werbőczy u. 12. szám. emeleten. 177

H-SZOBOSZLÓN gyógyfürdőnél, sarokvillatelek, épülettel eladó. Neufeld ügyvédnél, Werbőczy u. 12. 173

ELADÓ FÖLD

ÁLOMZUGI 30 hold búzatermő, szikmentes fekete föld, százezerért eladó. Deső, Kigyó u. 39 535

ELADÓ 2 és fél hold föld, Ondód, Fáy dűlő 6 B. alatt. Értekezni lehet Széchenyi u. 8. alatt a keresztépületben. 491

ELADÓ ALLATOK

HAT darab négyhónapos malac eladó. Bősziroményi út 82. gazdasági tanintézet. 520

LAJTER József, Dózsa u. 27. 7 darab választási malac, 1 drb nagy sertés eladó. 488

INCOSÁG ELADÁS

BETEGTOLÓKOSIK Minden kényelmet biztosító gumikerekes tegetőlőkocsik, minden formában kaphatók in góságkövetítőben reidőki bérpalota 1220 7. 16

ASZTALTÜZHELY, kintű állapotban, kárpított ülésszékek, cseledégy, fényezett káasztal eladók. Hadik u. 20. sz. vasárnap 5 óráig hétköznap délután 3-tól 423

SPARHERD jó állapotban levő kinaezüst evőeszköz, asztalok, konyhakredencek, képmák, gumiléggárna dohányzó készlet, konyhaszék eladó. Deák Ferenc u. 10. 521

ALSÓ lepedőnek vált lenvászon eladó Péterfia u. 53. sz. 527

KOCSMAI pult kifogástalan állapotban jutányosan eladó. Széchenyi u. 33. 511

ELADÓ 2 ablak, 100-120 méret. Nap u. 9. 484

ZOMÁNCOZOTT takaréktűzhely és gázrező eladó. Greiner, Károly u. 7. 485

GAZD. ESZKÖZ

MEZOGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, akatréseket elad, vasárol vitéz Nagy János, Hatvan u. 41. 1565 8. 1

„BIZIKOSIT” négykerékű megvételre keresünk, városi nyomda, Bősziroményi út 6. 1947

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCYSY legregibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. T: 28-72 487. 6. 3

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó irodája megfigyel, nyomoz. Lorántffy u. 19. 1812

JÁNOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

LEVELEZÉS

VALTÓPÉNZ! 10 és 20 filleres kercsekben, amíg a készlet tart a kiadóvonalat pénztárban kapható. 1941

FESTÉKNÉLKÜLI kérem írjon pontos címet megadott lakáscímre. „Erdekmentes”. 510

MOZIBARÁT jellegre le vel várja a főpostán. 523

ALKALMAZAST nyár férfii

UJSÁGKÉZBESITŐT felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Kézbesítésre alkalmas idősebb asszonyok, vagy férfiak, rokkantak jelentkezzenek a „Debrecen” kiadóhivatalában, délután 4 órakor. Pár órai munkával jó kereset és nyugdíjas álláshoz jutnak. 1515

TIMÁRSEGÉD, aki serolni tud felvétetlek Pikó József és fia börtöngárban. 1817 5. 9.

ASZTALOS segédet felvesz. Erzsébet u. 28. 517

KIFUTÓ, megbízható, 18 éves, azonnali felvétetlek, Vadkerty Szoboszló útj bérház első A lépcső, II. em. 10. 518

KÉZBESITŐ fiú, lehetőleg biciklivel felvétetlek Csillag könyvkereskedésben, vármegyeházaival szemben. 513

URISZABÓSÁGBA ügyes kézimunkást felvesz Pethő, Batthyány u. 26. 528

STANCOLÓT azonnalra felveszünk, cipőgyár. Piactér u. 71. 531

JÓCSALÁDBÓL való erős fiú tanulóknak felvétetlek Kincsek bőrkerekeskedés, Piactér u. 67. 532

KOVÁCS segéd felvétetlek Nagy Gyula, Erzsébet u. 17. 537

ÉJJELEI ÓR felvétetlek. Szilágyi börtöngár. Teleki u. 36 174

FIATAL kifutófiú, vagy leány felvétetlek nyulak mellé. Kohn, Nagyvárad u. 14. 172

FODRÁSZ segédet azonnali belépésre keres Benedek fodrász, tűzérklantanya. 500

MINDENES férfi szikvizüzembe felvétetlek Homok u. 140. szám. 498

TÖLTŐ fiú szikvizüzembe felvétetlek, Homok u. 140. szám. 499

MEGBIZHATÓ kifutó felvétetlek, Hangya, Ferenc József út 40. 498

FODRÁSZ segédet s tanuló felveszek. Nagy, Baltazár D. u. 14. 175

JÓ családból való fiú festőtanulóknak jó fizetéssel felvétetlek, Kossuth u. 9. Váradi. 1061

KIFUTÓFIÚT 14-15 éves felveszek. Petrik Károly, Ferenc József út 25. Jelentkezés 8-9 óráig. 483

FIATAL kereskedő segédet és tanuló felveszek, Madar István, Boeska-tér 1. 481

KIFUTÓ, fiú, vagy leányt felveszek, Pethő szabó, Batthyány u. 26. 176

ALKALMAZAST keres férfi

GYÜMÖLCSFA permeztést vállal szakképzett kertész, Lengyel, Simonffy u. 37. 506

VÁLLALOK irodák, v. lakások takarítását, kápukeleje seprését s locsolását, bármilyen megbízatást felelősséggel teljesítem, ételherdást is bármennyit, embereim vannak. Fáskamarak kerítések renoválását. Levehívásra házhoz megyek. Címem: Bordán, Meszena u. 9. 505

ALKALMAZAST nyár nő

UJSÁGKÉZBESITŐT felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Kézbesítésre alkalmas idősebb asszonyok, vagy férfiak, rokkantak jelentkezzenek a „Debrecen” kiadóhivatalában, délután 4 órakor. Pár órai munkával jó kereset és nyugdíjas álláshoz jutnak. 1515

ALKALMAZAST keres férfi

UJSÁGKÉZBESITŐT felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Kézbesítésre alkalmas idősebb asszonyok, vagy férfiak, rokkantak jelentkezzenek a „Debrecen” kiadóhivatalában, délután 4 órakor. Pár órai munkával jó kereset és nyugdíjas álláshoz jutnak. 1515

ALKALMAZAST keres férfi

UJSÁGKÉZBESITŐT felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Kézbesítésre alkalmas idősebb asszonyok, vagy férfiak, rokkantak jelentkezzenek a „Debrecen” kiadóhivatalában, délután 4 órakor. Pár órai munkával jó kereset és nyugdíjas álláshoz jutnak. 1515

ALKALMAZAST keres férfi

UJSÁGKÉZBESITŐT felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Kézbesítésre alkalmas idősebb asszonyok, vagy férfiak, rokkantak jelentkezzenek a „Debrecen” kiadóhivatalában, délután 4 órakor. Pár órai munkával jó kereset és nyugdíjas álláshoz jutnak. 1515

ALKALMAZAST keres férfi

UJSÁGKÉZBESITŐT felvesz a „Debrecen” kiadóhivatala. Kézbesítésre alkalmas idősebb asszonyok, vagy férfiak, rokkantak jelentkezzenek a „Debrecen” kiadóhivatalában, délután 4 órakor. Pár órai munkával jó kereset